TYÖMIES.

N:o 259. Maanantaina 9 p. Marraskuuta **1903.**

Tilaushinnat Helsingissä ja asiamiesten luona maaseudulla: koko v. 10: —, ¾ v. 7: 50, ½ v. 5: —, ¼ v. 2: 50, kuuk. 1 mk. Yksityisnumerojen hinta 5 p.
Postikonttoreissa: (paitsi tilaussetelin hinta) koko v. 9: 90, ½ v. 4: 95, kuuk. 89 p.
Venäjällä: koko v. 4 r., ½ v. 2 r., kuuk. 40 k. **Amerikassa:** koko v. 3 doll., ½ v. 1 doll. 50 sent.
Muualla ulkomailla: koko v. 15: —, ½ v. 7: 50.
Viikkopainos s. o. yksinomaan: lauantai-numerot. Hinta konttorissa ja asiamiesten luona: koko v. 2: —, ½ v. 1: 50. **Postikonttoreissa:** koko v. 2: 90, ½ v. 1: 40.

Toimitus:
Eedvard Walpas
vastaava
V. Palomaa

Ilmoituksia vastaan otetaan lehden konttorissa. **Ilmoitushinta** tekstin edellä 25 penniä ja jälkeen 20 p. petiti riviltä. Kuolemailmoitukset 3 mk. Kihla-, syntymä- ja vihkimäilmoitukset 1: 50 p. Ruotsinkieliset suomennetaan maksutta. Pysyvistä ilmoituksista annetaan alennusta. Samana päivänä lehteen aiotut ilmoitukset ovat jätettävät lehden konttoriin viimeistään klo 9 a. p.
Konttori Siltasaarenkatu 6—8. Avoinna klo 8—8. Telef. 19 37.
Toimitus Siltasaarenkatu 6—8. Telef. 27 15. Auki 8—10 a. pp. 4—5 j. pp.
TYÖMIES jaetaan joka arkipäivä klo 4 i. p.

Työväki Huomaa!

Koska Työväki sangen hyvin ymmärtäen meitä, on, miltei koko maassa, osoittanut ja osottaa erityistä suosiotansa meitä kohtaan, suosiollisesti kannattamalla teoksiamme, etenkin kuuluisiksi käyneitä Työmies-paperossejamme niin säilyttääksemme ja vahvistaaksemme yhä enemmän tätä hyvää suhdetta olemme hankkineet ulkomaalta mitä vienompia tupakkalajeja, joista Työmies-paperossejamme nykyään valmistetaan sekä somistaneet Työmies-paperossejamme kauniilla muodikkaalla keltaisella paperossipaperilla. Eroitukseksi löytyy joka askin pohjassa painokirjoitus »Maisipaperia».

HUOM.! Mitä enemmän kannatatte teoksiamme, sitä suuremmaksi kasvaa lupaamamme rahamäärä 5 prosentin jälkeen puhtaasta vuotuisesta voitostamme Helsingin Työväenyhdistyksen rakennusrahastoon, joka lankee vuoden lopussa.

Kunnioittaen:

Tupakkatehdas FENNIA.

Ensimmäinen kaupungin lääkäri.
Prof. V. Sucksdorff, Terveydenhoitolautakunnan toimistossa kello 12—1.
Terveyshoitolautakunnan toimisto Etelä Makasiinink. 1. Av. kl. 11—1. T. 2 80.
Terveyshoitolautakunnan kotidesinfektööri (Eh Glad), tel. 31 63.

Kaupungin kätilö:
H. Edelman, Kallio 2 linj. 1. T. 37 62.

Naislääkäreitä:
Fri Elmgren, Töölö Jonasberg, kello 8—9 a. p. ja 3—4 i. p. (Töölön alue).
Fri Naema Ericson, Rauhank. 13, 9—10, 4—5 [Lasten- ja naistentaut. kaup. eteläos. 1, 2, 3, 8 ja Siltasaarella].
Fri Hästesko, Ratak. 29, 9—10 ja 4—5. (Etelä-alue, kaup.-osat etelä-puol.) Bulevardin- ja E. Makasiinikatuja).
Fri Kuhlefelt, Bulevardink. 7. 9-10, 5-6. [Pohj. alue, kaup. osat mainitt. katujen pohj. puol.)
Fri Leontjeff, Kallio 4:s linja n:o 1 klo 9—10 a. p. ja 4—5 i. p. (Kallion alue).
Fri Räbergh, I. Viertotie 22, 9-10, 5-6 Sörnäisten alue.

Lääkäreitä:
v. Alfthan, vatsa- suolit. rheum. P. Esplanaatik. 39, 9-10, 4-6. Maan. Torst. 7-9 i. p.
Buch, maha-t. P. Rob. k. 11, ½10-11, t. 38 11.
Forsman, Hakas.k. 2, iho-, venert., 8-9, 5-7.
Grönholm, silmäl. Aleks.k. 42, 10-11 a. p., ½3—¼4 i. p.
Hansson, Kallio 1 linja n:o 7, 8—9 ja ½5—½6. Tel. 32 42.
Kuhlefelt, silmät. Bulev.k. 7, 11-12. 5-6.
Tri Karvonen, L. Siltaranta 12.
U. Lojander, Annank. 15, ½10-½11, ven.t.
J. Lojander, Mikonk. 3, 9-10, 5-7, ven. ja ihot.
Löfqvist, Aleksant. k. 44, 1-2, 5-6, t. 20 72.
Lövegren, I. Heik.k. 1, 5—6. Puh. 33 64.
Tri Laitinen, Kluuvikatu 4. 1—3.
Mellin, I. Rob.k. 46, 10-11, 5-6, last.t., t. 23 90.
Parviainen, naistaut. 12—2, Erottaja 19.
Stockman, Ludvikink. 5, ihot.. 9—11, naisia keskiv. ja lauant. 12—1.
Fri Sivén, Kasarmink. 44, 6—7, tel. 30 91.
Sipilä, Annank. 25. 1-2, 5-½7, t. 22 41.
Stjernvall, I. Rob.k. 4, ½11, ½12, 5-6, hermt
Tukiainen, Siltasaari 8, 8-9 ja 6-7, t. 43 73.
Oker-Blom, Aleks.k. 42, 2-3, sis. ja hermt.
Wirzenius, Silmäl. Antink. 1, 9-10, ½6-½7.

Hammaslääkäri:
Westphal, Erott. apteekki-talo. 11-2, 5-6.

Silmäpoliklinikka varattomille Tiistaisin ja Perjantaisin 2—3. Fredrikink. 30.

Kätilöitä:
Kätilö J. Karppi, 2 linja 27.
Olga Salmi, Ruoholahdenk. 13, S. 4.

Yksit. synnytyslaitos ja sairaskoti Kapteenink. 11, t. 40 29. Maria Rytkönen.

Asianajajia:
Böök & Poppius, Mikonk. 3. T. 25 22.
Jonas Castrén, Erot. 4, 10-2, 5-7. T. 12 85.
Helsingin Lakiasiain-toimisto, Karsten & Sourander, E. Espl. 12, Vaasanpankin talo, tel. 39 93, 9—½4 p.
Lakitieteen tohtorit **Ignatius & Renvall** Aleksanterink. 44. Av. 10—3. T. 22 26.
Koski & Rautavaara, Kalvokatu 8. (Aseman vier.), klo 9-11 ja 3-7. T. 23 35
Ludvig Hjelt, Aleks.k. 40, t. 31 42. 10-4 pers. 10-½12 ja ½3-4

Polttakaa minun kauppaan lasketuita

Skandinaviska ja Toveri

paperossia, jotka ovat valmistetut puhtaasta Turkin tupakasta sekä minun entuudestaan hyviksi tunnetuita:
Dybeck Jaka, Concurrens, Extra, Viola, Tilaus, Kaleva, Cronje, Vellamo y. m.
Huom.! Toveri kestää kaiken kilpailun, katsomatta sen halpaan hintaan 30 p:ni 25 kpl.
Toppamahorkkaa valmistettu parhaasta Panskan tupakasta.
Kunnioituksella
F. SERGEJEFF.

Niklander ja Gottleben Uudenmaan katu 9. ½10—11 kesän aikana. Tel. 29 50.
Vilho Selin, nimit. Uudenmaank. 15. T.
Gösta Sohlström, Elisab. k. 4, 9-11, ½5-½6. Alanderin villa, Sörnäs, 7—8.
J. A. Törnroos'in Seur. Y. A. Castrén Lakit. kand. Fabianink. 27, klo 10-2 ja 5-7.
Walldén & Backberg, Itä Heikinkatu n:o 1, tav. klo 10-1, 5-7. Puh. 26 45.

Hierojia ja voimistelijoita:
Fri Hällberg, Aleksanterink. 44. Hieroma ja Kylpylaitos. T. 14 16.
Mauri Hellstén, Heikink. 8. T. 24 26.

Vakuutuskonttoreita:
FENNIA Palovak. os. yht. Pääkontt. Unionink. 25, 10—4. Tel.: johtok. 398, toim. 206.
PATRIA TAP.VAK.Os.-YHTI. Pääkonttori Unionink. 25. Klo 10—4. Telef. 14 81.
Kullervo Tapaturmavak. O. Y. Aleksanterink. 44. Av. 10—4. T. 40 70
Pohjola PALOVAK. O. Y. Tel. 6 27. Aleks.-k. 44. Av. klo 10—4

K. Suo, Sementtitvöliike. Tehtaank. 8.

Työväen kirjapaino, Siltasaarenk. 6—8.

Kokouksia.

Ulkotyöntekijäin komitean
kokous
on keskiviikkona t. k. 11 p:nä klo 8 j. pp. Yrjönkatu 27.

Koiton
Viikkokokous
huomenna klo 8, Vuorikatu 9. Jouluviinat y. m. — Uusia jäseniä kirjoitetaan.

R. Y. »Toimelan»
Kokous
on ensi tiistaina täsmälleen klo ½9 j. pp. Hermannin Kansankodissa. Tärkeitä asioita. Jäsenmaksujen kanto. Saapukaa joukolla jäsenet.

H:gin työväenyhdistyksen
Äänioikeuskomitea,
osastojen edustajineen, kokoutuu Yrjönkadun 27:ssä tiistaina t. k. 10 p:nä klo 7 i. p. Keskustellaan, jaetaan rahankeräyslistoja ja kirjasia myytäväksi.

Kirvesmiesten ammattiosast-
Kokous
on tänä iltana, klo 8 j. pp. Yrjönkatu 27. Valitaan lisäjäseniä äänioikeus komiteaan ja lasten juhlaan, päätetään tärkeistä asioista, otetaan uusia jäseniä osastoon. Tulkaat kaikki.

Ilmoituksia.

HUOM.! Tärkeä lääketiet. kirja. Kirjakaupassa on saatavana: Kirjanen kihloissa ja avioliitossa oleville, kirj. lääket. tohtori Rosch. Hinta nid. 60 p., sid. 75 p.

Kylpylaitos „Imatra"
Katajanokalla Luotsik. 18, Vyökadun puolelta sisäänkäynti, on avattu kunnioitettavalle yleisölle, jossa tarjotaan kaikenlaisia 1:si luokan kylpyjä, ammekylpyä, puolikylpyä, suomalaista saunaa, höyrykaappia, suihkua y. m. y. m. Sekä varustettu kahdella yleisellä saunalla, niin toivon hyvällä palveluksella ja helppohintaisilla kylvyillä saavani lukuisasti yleisöä. Puhelin 37 15.
Kunnioituksella
J. Nikander.

„Kivennäisvesitehdas SANITAS Lapinlahdenk. 8. T. 31 91.

Huveja.

Kansanopistokurssilaisten
Perhe-Iltama
Palokunnantalolla
tänään 9 p. marrask. klo 8 i. p. Tuttavat tervetulleet.

NOUVEAU
Cirque
Siltasaari.
Joka ilta suuri näytäntö. Sunnuntaina 2 näytäntöä klo 4 ja 8 i. p.
Uutta! Marraskuun henkilökunta on saapunut.
Huom.! Suurin ja hienoin Sirkusohjelma joka on löytynyt Helsingissä. Tulkaa katsomaan ja arvostelkaa.

Kansakoulunopettajatko riweihin?

Työmiehessä on wiimeaikoina käsitelty kansakoulunopettajain suhdetta työwäenkysymykseen. Näitä luettuansa on allekirjoittanut odottanut pian ihmeitä tapahtuwan, ja nokiseen työläisjoukkoon liittywän kaswatus-opillisesti walaistua eli walkoista köyhälistöä s. o. kansanlasten, sen proletaarikotien holhottien kaswattajia. Mutta ikäwä todellisuus herätti minut näistä suloisista tulewaisuustuumailuista. Menin näes towerieni uskomana luottamusmiehenä erään paikkakuntamme kansakoulunopettajan luo pyynnöllä, että hän liittyisi työwäenyhdistyksemme jäseneksi. Tosin oli tuo pyyntö minun yksityisen ajatukseni mukaan liian suuri kunnia herra opettajalle, waan yhteistä käskyä noudattaen läksin matkaan. Mutta mitäs wastauksia sain? „Hm! työwäenyhdistykseen, mitäs siellä oikein tekisin. Te punhaatte pois uskonnonopetusta. Te yllytätte luokkawihaa. Te herätätte tyytymättömyyttä. Ei ole hywä köyhän ihmisen olla tyytymätön. Tyytymättömyys tekee onnettomaksi". Tuohon tapaan lateli tuo korkean, minulle aiwan arwoitukseksi jääwän, seminaarisiwistyksen saanut mies. Minä tunsin halua kysyä wastaan: Miten hywä herra te siellä seminaarissa oikein luitte historiaa, kun ette sosialismista mitään tiedä. Kai se siellä Antikristuksesi kuwattiin. Ja niinpä nyt olettekin ainoa muukalainen, joka ei tiedä työwäenyhdistyksen merkitystä. En kuitenkaan mitään puhunut, waan jätin tuon herran lämpöisiin wiltteihinsä ja läksin omaan kolkkoon huoneeseeni. Tässä istun nyt nälkäisenä laihan illallisen jälkeen ympärilläni liuta yhtä nälkäisiä lapsiani, jotka huomenna menewät mainitun kylläisen herran luo „opetusta saamaan". Mutta minun täytyy walwoa ja waroittaa lapsiani uskomasta kaikkea, mitä tuo herra heille puhuu. Sillä tiedän, että hän katsoo asioita yläluokkalaisen silmillä. Kiellän heitä nöyrästi ottamasta wastaan niitä selkäsaunoja, joita heille koulussa annetaan, että heistä tulisi orjakansaa, masentuneita raatajia kapitalismin armottomassa kädessä. Pilkkaa teen minä niistä herrasmeiningeistä, joita hienostunut työmiehen poika (nyt herra opettaja) ajaa minun kurjuudessa kaswaneiden pienokaisteni päihin.

Tuohon katkeraan suuntaan oliwat ajatukseni kulkemassa, kun palasin kumarrusmatkaltani opettajan luona. Woin jo kuitenkin hiukan tyyntyä ja tehdä asioista muutamia johtopäätelmiä. Minun luullakseni owat kansakoulunopettajat, kuten muutkin kuolewaiset walinneet toimensa päästäkseen parempaan asemaan. Harwat lienewät „kutsumuksesta" tuossa wirassa. Kai se on palkkawirka useimmille. Kansakoulunopettajat lukewat itsensä herroihin ja jo siitä syystä tuntewat itsensä mahdottomiksi käymään työwäenyhdistyksen jäseniksi. Enin osa ei lue eikä ajattele juuri mitään. Kun silmää päiwän Suometarta ja lukee jonkun wiimeisen romaanin tahi jonkun kansanwalistusseuran kirjasen, niin onhan sillä jo mukamas aikaa seurattu. Kun tähän lisäksi kaupunkilaisopettaja käy teatterissa, konserteissa ja naisopettajat ja ämmämäiset miehet kahwikekkereissä ja nimipäiwillä, niin eiköpäs siinä ole kyllä työtä. Niin, työtä, sitä he poloiset walittawat.

Sellaista on minun käsittääkseni opettajain enemmistö.

Että on poikkeuksia, senhän tiedämme. Onhan joitakin suorastaan työwäenliikkeeseen yhtyneitä kansan opettajia, waan se ei kumoa sitä tosiasiaa, että enemmistö meitä ja järjestettyä työtämme suorastaan halweksii.

—e.

9 päivänä Marraskuuta.

— **Ruotsalaisen teatterin johtokunnan esimieheksi** kenraalimaj. af Lindfors-wainajan sijalle on kenraalikuwernööri, mainitun johtokunnan esityksestä, nimittänyt johtokunnan jäsenen, ent. estetiikan professorin, waltioneuwos C. G. Estlanderin. — P:l.

— **Sotawäenkuljetuksen päällikkö.** Päiwäkäskyllä lokakuun 30 p:ltä on wanhempi adjutantti Suomenmaalaisen sotilaspiirin esikunnassa, öwerstiluutnantti Janoff nimitetty esikuntaupseeriksi toimia warten samaan esikuntaan sekä Suomenmaalaisen piirin rauta- ja wesiteillä tapahtuwan sotawäenkuljetuksen johtajaksi. — P:l.

— **Suomen pankki.** Ehdolle awonaiseen johtajan wirkaan owat pankkiwaltuusmiehet asettaneet: 1) pankinjohtaja Clas v. Collanin, 2) pankin asiamiehen Viktor v. Rehausenin ja 3) pankin sihteerin Jalo Järnefeltin.

— **Tie- ja wesirakennusten ylihallitus.** Nuoremmaksi insinööriksi tie- ja wesirakennusten ylihallitukseen on senaatti yhden wuoden ajaksi määrännyt insinööri W. Ahlbladin.

— **30,000 mk., jotka wiime talwena jaettiin lainoina hädänalaisille.** Kuten muistettanee, myönsiwät kaupungin waltuusmiehet wiime talwena 30,000 mk. lainoina jaettawaksi puutteenalaisille työmiehille. Mainitusta summasta jakoi waiwaishoitohallitus yhdessä järjestyneiden työmiesten walitseman waltuuskunnan kanssa 584 eri lainana 26,844 mk. 6 kuukauden takasinmaksuajalla. Sitä paitsi on waiwaishoitohallitus jakanut manitusta summasta satunnaisina apurahoina 2,147 mk. 55 p. Jälellä olewat 1,008 mk. 45 p. on käytetty rahojen jakamisesta ja kantamisesta aiheutuneihin kustannuksiin, joiden joukossa erikseen mainitaan 612 mk., jonka rahamäärän waiwaishoitohallitus mainittujen työmiesten edustajain pyynnöstä on maksanut heille osanotosta warojen jakamiseen.

Mainituista lainoista on wiime lokakuun loppuun mennessä maksettu takasin kaikkiaan 1,942 m. Takasin maksajista 118 lainanottajasta on ainoastaan 15 suorittanut welkansa kokonaan 560 mk. ja 103 on lyhentänyt lainojaan joko suuremmalla tai pienemmällä summalla yhteensä 1,382 mk. Muut lainanottajat, 466 luwultaan, ja heidän joukossaan melkein kaikki sellaisia, jotka owat saaneet suurempia lainamääriä, eiwät sitä wastoin ole lainojaan ollenkaan maksaneet, waikka useilla heistä kesän aikana on ollut hywät ansiot.

Waiwaishoitohallituksen kääntämä työwäen waltuusto oli selittänyt olewansa halukas kuuden kuukauden kuluttua lainojen antamisesta perimään maksamattomat lainat, kutenkin tarwitsematta [illegible] niitä uloshakuun, jos lainanottaja ei kykene maksamaan, mutta waltuuskunta ei nyttemmin kuitenkaan ole rahainperimistä toimittanut, eiwätkä waltuuskunnan jäsenet wiime aikona enää ole olleet saapuwillakaan waiwaishoitohallituksessa joka maanantai toimitettawissa lainojen takasin maksuissa.

Samalla kun waiwaishoitohallitus on tahtonut antaa ylläolewasta tiedon kaupunginwaltuusmiehille, ilmottaa hallitus ettei sen mielestä olisi mitään poistoja lainoista tehtäwä, waan sen sijaan maksuaikaa, katsoen lähestywään talween, jonka aikana useiden lainanottajain lienee jotekin waikea saada tarpeellinen toimeentulonsa, jatkettawa marraskuun 1 p:wään 1904, johon mennessä lainat woitaisiin waikka pieninä kuukausmaksuina suorittaa waiwaishoitohallitukselle.

— **Työwäestön tonttianomuksesta** kertoo Helsingin kirjeessään „Keski Suomi" sekä useat muut maaseutulehdet m. m. seuraawaa:

„Wiime aikoina on Helsingin kaupunki noudattanut sitä periaatetta, ettei se ole ilmaiseksi myöntänyt rakennustontteja niille lukuisille yhdistyksille y. m., jotka sitä siltä owat anoneet; tärkeimmissä tapauksissa wain on tontin arwo lainana annettu asianomaiselle yhdistykselle, jonka ei ole sitä tarwinnut maksaa takaisin, niin kauan kuin tonttia on pyydettyyn tarkoitukseen käytetty. Waan aiwan johdonmukaisesti ei ole tässä periaatteessa pysytty, ja on ilmaisija tontteja siten myönnetty eräälle ruotsalaiselle yhteiskoululle y. m. Woisi warsin hywin siis edellyttää, että Helsingin työwäenyhdistyksenkin suhteen poikkeus periaatteesta tehtäisiin. Waan erinäiset muut asianhaarat ja näkökohdat tekewät tämän tuloksen epätietoiseksi."

Häiritsewillä näkökohdilla tarkotetaan Forssan kokouksen päätöstä äänioikeusasiassa ja että wanhoilliset ruotsinmieliset pitäwät sitä esteenä. Kirjeessä mainitaan:

„Ja se on juuri tämä syy taikka tä-

mä pyrintö määrittelemään, mitä työwäenpuolue saa pitää ohjelmanaan ja mitä ei, joka toisaalta enin työwäkeä suututtaa ja waikuttaa, että tästä tonttiasiastakin on tullut niin „kuuma“ kysymys.

Mutta niinkuin tunnettu on täkäläisen ruotsinmielisenkin puolueen keskuudessa jo sentään ryhmä, joka katselee työwäenkysymystämme koko lailla toiselta, kansanwaltaisemmalta ja ymmärtäwämmältä kannalta kuin mainittu puolue yleensä wiime aikoihin asti on tehnyt.

Tuo hajaannus wallassaolewassa leirissä tekee tuloksen epätietoiseksi ja kysymyksen yleensä sitä jännittäwämmäksi.

Kuinka asiata katselleekin, warmaa on ainakin se, että Helsingin työwäenyhdistys on mitä suurimmassa määrässä uuden talon tarpeessa, ja siihen olisi tontin saaminen hywin tärkeä ehto, ne kun Helsingissä yleensä owat sangen kalliita. Useissa maamme pienimmissäkin kaupungeissa on työwäenyhdistyksellä jo omat, ajanmukaiset talonsa, jotka ainakin toisissa tapauksissa owat kunnan awustuksella syntyneet. Helsingin työwäenyhdistyksin osti kyllä pari wuotta sitten täällä erään wanhan puutalon, waan se on edelleen suuremmaksi osaksi welkana ja on se sitä paitsi aiwan liian ahdas ja sopimaton täkäläisen työwäestön lukuisille järjestöille ja kokouksille. Tilawammat suojat owat sen wuoksi aiwan wälttämättömät ja siitä syystä on työwäen keskuudessa, jossa rakennusrahastoa ja on koottu, uuden talon tuuma wiriillä. Kohtuullisena on siitä syystä pidettäwä pyyntöä, että kaupunki myöntäisi työwäelleen, sen edistyspyrintöjä warten, ilmaisen tontin.“

— **Ryöwäys ulkohuoneessa.** Eilen 8 ja 9 wälillä illalla meni kone- ja siltatehtaan työmies Matti Muhonen Siltasaarella olewaan „maistraatin“ ulkohuoneeseen. Hänen siellä ollessa hiipi sinne kolme miestä, jotka yhtäkkiä hairasiwat Muhosen kiinni ja löiwät pitkäkseen lattialle. Sitte painoi yksi kurkusta ja polki rinnan päälle. Eräs siwalsi puukolla housun lakkarin suuta leweämmäksi ja lakkarista weiwät ryöwärit Muhosen rahakukkaron ja linkkuweitsen. Kukkarossa oli rahaa 34 mk. 65 pä, jonka heittiöt saiwat saaliikseen. Weitsi löydettiin myöhemmin torilta. Muhosen pää, kaula ja rinta tuli pahoinpitelyissä kipeäksi. — Surkuteltawaa on kapitalistisen järjestelmän kaswattama raakuus.

— **Palkkoja alemmiksi** kuulun hommaawan Kallion 4:nen linjan warrella n:o 24 rakennuttawa talon isäntä. Porareille on hän tarjonnut 25 p:ä metriltä wähemmän kuin taksa on. Samalla on hän neuwonut työn kysyjää, että kun ei kuuluisi porarien yhdistykseen olisi wapaa ottaakseen hänen töitään tehtäwäksi. — Sellainen selitys jos mikään saattaa ymmärtämään, että yhdistykseen kuulumattomuuswapaus on samalla pakkoa alistua moisten työnantajain määräämiin alhaisiin hintoihin. Moisia wastaan ei tosiaankaan suojele muu kuin yhteenliittyminen.

— **Melumestarien** tyyssijoiksi rupeawat käymään Sörnäisten laitapuolet taas syksyn tultua. Työttömäin laumat kasaantuwat päiwä päiwältä ja nämä työttömät lopettelewat kesän ansioitaan wäkijuomiin. On ihan waarallista liikkua hämärän tultua Sörnäisten laitapuolilla. Mutta owatpa melumestarit niinkin rohkeita, että häiryttäwät ihmisiä talojen porttikäytäwissä, tarjoten pullosta ja puukosta. „Ilotyttöjä“ ei tietysti puutu näiden melumestarien joukosta.

Ainoa keino olisi näiden joukkojen lopettamiseksi työ ja kapakkain sulkeminen. Mooses.

— **Siitä walitus.** „Skruttan“ on äsken tuos kertomuksessaan kertonut, miten surkeata on kun jokin juna lähtee jo 7,30 aamulla Helsingistä. Ei ole wuokra-ajureita edes wielä silloin liikkeellä, ja sattumalta woi kapistuksensa saada edes raitioteitse asemalle.

Niin todellakin, on olemassa wielä henkilöitä, joitten mielestä Pohjanmaankin junan lähtö Helsingistä on liian aikanen puoli kahdeksan aamulla. On totuttu siihen, että sama juna saapuu Waasaan yli kello 12 yöllä aikana, jolloin on melkein mahdoton enää hankkia itselleen edes asuntoa. Sen sijaan täytyy Pohjanmaan junan lähteä Waasasta jo ennen kuutta aamulla ehtiäkseen Helsinkiin wiimeisenä kello 10 illalla.

Waikka siis Helsingissä ollaan aamun torkkuja ja illan wirkkuja, pitää siltä junien saapua sinne aikaisemmin ja lähteä myöhemmin kuin niinkin suuriliikenteisessä kaupungissa on laita, kuten Waasassa jonka puolinen rautatienliikenne juuri woisi määrätä Pohjanmaan junien lähtöajat. Kun eteläisempiin kaupunkeihin woidaan H:gistä kulkea monella muullakin junalla päiwän mittaan, tulisi toki Pohjanmaan junalle warata oma aikansa, niin että se lähtisi Helsingistä jo kello 6 aamulla, jolloin se saapuisi Waasaan aikasemmin.

Mutta meikäläiset rautatieherrat owat nyt kerran siinä asemassa, että heitä täytyy kaikessa kumarrella ja opastaa, ennen kuin he yleisön tarpeita ymmärtäwät. Ja „Skruttan“ kyllä pitää siitä huolta että Helsingissä saadaan aamulla torkkua ja muuttaa päiwä yöksi ja yö päiwäksi, joka tapa on ennen talon häwittänyt. Näin on tässäkin käynyt Waasan puoleisen liikkeen päiwäjunalla. Se ei wastaa yleisön tarwetta joten sen kannattawaisuuskin on kyseessä. Uusilla tarpeettomillakin paikallisjunilla sitten on koetettu tätä epäkohtaa parsia, joten saadaan rautateittemme kannattawaisuus wuosi wuodelta wähentymään sielläkin, missä woisi olla päin wastoin laita. Ja rautateitten raatawa työwäestä saa paraillaankin kiristää nälkäwyötään, kun ei kannata uusia tarpeellisia rautateitä rakentaa kaswawain menojen tähden entisillä rautateillä ilman wastaawia tuloja.

Mutta näin pitälle ei woi järki kehittyä lehdessä, jota henki ahdistaa ja joka pyrkii suojelemaan näiwettyneitä pömpsyjään aamuwuoteellaan. —n.

— **Kapakkain tarkastus** on sekin toimiala, joka ainakin elättää miehensä helpolla työllä. Siitä huolimatta että Helsingissäkin on anniskeluosakeyhtiön kapakoissa pari kolme „ulosheittäjää“ owella, joilla on walta kieltää wieraalta mitä haluaa ja päähän pistää, on näitä kapakoita warten palkattu wielä pari herrastarkastajaakin tietysti wastaawilla palkkaeduilla. Ja näitten herraskaisten „tarkastus“ se wasta osoittaa, mitä kyetään tekemään kapakkawieraitten hywäksi. Nähtäwästi kuuluu tarkastukseen ainoastaan töykeä astuminen kunniaa tekewien owenwartijain ohi anniskelupöydän eteen ja mahdollisesti woidaan wiinatynnyrinkin päältä käydä tomua koettelemassa. Muuta tarkastusta ei tarwita, waikka onkin anniskelupöytä täynnä wanhentuneita „sakuskoita“, joitten pitäisi yhä edelleen kelwata yleisölle. Ei edes peitettä ole niitten päällä, joten ne woiwat olla liankin wallassa. Omituista on, että niitä saa emännöitsijä myydä omaan laskuunsa, jolloin pienen pienestä annoksesta kiskaistaan 10 penniä. Wiinaryypyn kanssa owat ne pakollisia, jolloin siis jokainen ryyppy woi tuottaa emännöitsijällekin woittoa. Sekö sitten onkin syynä siihen, ettei tarkastusmiehet milloinkaan maistele noita sakuskoita, joita yhä uudelleen keitellään, eikä niitä tarwitse owenwartijainkaan syödä, heille kun katetaan erityinen hienompi ruokapöytänsä.

Mutta epäillä täytyy, woiko tällainen järjestelmä wastata sitä, mitä anniskeluyhtiön kapakoilta syystä on oikeutettu waatimaan. Niissä tulisi ruoka-annosten todella wastata tarkoitustaan ja olla yhtiön omassa hallussa. Ainakin olisi tuo „tarkastus“ ulotettawa niihinkin. Tässä kohden onkin ainakin Waasan „tillikassa“ werrattain parempi ruokajärjestys, siellä kun woi saada suurempiakin ruoka-annoksia ilman pakkokurssia.

Olisi muuten jo aika ulottaa kapakkain tarkastusta kaikkiin yksityistenkin omistamiin kapakoihin, joissa woidaan juopua, tapella ja meluta pitkin päiwiä, ja kiskoo wieläkin korkeampia hintoja mitättömistä wiinaleiwistä. Wäärin on, sellaisista laitoksista sitten juopuneet potkitaan kadulle ja putkaan, kun itse on juotettu heidät järjettömiksi. Eikä riitä se, että jokin raittiudenharrastaja owesta pistää päänsä kapakkaelämää häikäkseltä tarkastaaksensa, waan tällaisen tarkastuksen tulisi olla tehokkaampaa ja pysywäisempää laatua silloin, kun wuosi wuodelta on kannattanut kapakkain lukua lisätä. Kaupungin tulisi itse weroittaa yksityisiä kapakoitsijoita erityisellä tarkastuswerolla ja antaa tarkastajain lausunnoille waltaa ja näitä ehdokkaita woisi mahdollisesti jokin yleinen raittiusseura walita, joista sitten waltuusto määräisi lopullisesti. Ainoastaan sillä tawalla woisiwat yleisönkin edut paremmin tulla kuuluwille eikä ainoastaan etuoikeutettujen kapakoitsijain, jotka käyttäwät kaikkia etuoikeuksia hywäkseen ja pitäwät eri aikoina eri hintojakin.

Tehokkaampaa raittiustyötä ei woitaisikaan tehdä nykyisissä oloissa, kuin tämä on, ja samalla woitaisiin toiwoa, ettei kapakoimista pidettäisikään enää niin hywänä tulolähteenä, että muutaman wuoden kuluttua jo kannattaa warakkaana henkilönä jäädä rauhallisesti saalistaan nauttimaan lopuksi ikäänsä, samalla kuin kapakkapuolue woittaa uusia äänestäjiä 25:llä äänellä. Suuri yhteiskunnallinen mätähaawa on tössäkin ammollaan pääoman hallitsemassa porwariselämässä, joka on sitäkin alentawampaa laatua, kun kapakkaoikeuksia supisuomalaisessakin kaupungeissa säännöllisesti wielä on myönnetty wieraskielisille kansan aineksille, joilla ei ole mitään yhteyttä kansamme suuren enemmistön etujen kanssa. —n.

— **Waarallisia leikkikaluja.** Tänään aamupäiwällä ampui rewolwerilla itsensä wastaan 13 wuotias poika Arttur Soronen Malminkadulla n:o 20 kohdalla. Soronen tapasi mainitulla paikalla yhden tuttawansa jolle rupesi näyttelemään ampuma-asettaan joka silloin laukesikin. Luoti tunkeutui watsaan niin pahasti että pojan tila lienee arweluttawa. Rewolweri oli pieni joita poikaset nykyään paljon käyttäwät. Edellä kerrottu tapahtuma olkoon warotukseksi moisia leikkikaluja ihailewille.

— **Wanhan kirkon lukkarinwaali.** Porwoon tuomiokapituli on hylännyt waratuomari Hernbergin ynnä muiden walituksen Wanhan kirkon lukkarin waalista, joten siis kanttori Kruskoff jää Helsinkiin lukkariksi.

Wastapuolueella on wielä mahdollisuus wedota senaattiin, mutta tuskin asia sielläkään muuttuisi, waan olisihan asiata wiiwytetty ja saisi wirkaan tulewa wielä odottaa wähintäänkin puolen wuotta.

Pikku nutisia.

— Herrat määrääwät nimisen sepustuksen johdosta, joka koski porwoolaisia asioita, on nimim. „Sawupirtti“ lähettänyt selityksen. Siinä huomautetaan, että hra Skogin tytär on kaupassa, koska tarwitaan ja taitaa molempia kotimaisia kieliä. „Kontrahtista on selitys:

„On sekin hywä olemassa, waan ilmoitettu „Sawupirtin pojan“ puolesta. Mainitsee mainittu herjaussanoja, mitkä muka olisiwat herrat käyttäneet. Se seikka on selwää walhetta. Arwaan minäkin että ikäwäksi käy tämän asian synnyttäjälle, sillä hän taitaa parempaa tietoaan wastaan tehnyt „keppoisen“. Yritys on rangaistawa.

Mitä koskee herra Skogin waimoa ja yleensä toimintaalaansa, niin muistakoon isiä että wastaisku on tulossa.“

*

— „Ei niitä kannata kaikkia osakkeita ostaa“, tuumiwat muutamat fredriksbergiläiset työmiehet, kun tarjottiin Työwäen osuuskaupan osakkeita. Mutta pahoin nolatuiksi tuliwat miehet, kun huomautettiin, etteiwät he edellisenä iltana olleet köyhiä eiwätkä kipeitä, kun „herra Puteliuksen“ seurassa räyhäsiwät kujilla, häiriten rauhallisia ihmisiä. Mutta nyt ei „kannattanut“ enää ostaa osaketta omaa parasta tarkoittawaan kauppaan. Kun miehiä huomautettiin „herra Potelinksesta“, luikkiwat he tiehensä häpeissään, ajatellen kaiketi, ettei aina auta puhua „kannattawaisuudesta“, kun on syy kurkussa eikä kukkarossa. Mooses.

Asemamiesten waatetusawun pyyntö.

Jo wiime kewännä oli asemamiehillä ja asemamiesten esimiehillä yleinen kokous Riihimäellä, jossa, näitten wirkailijain palkkaetujen wähyyden wuoksi, päätettiin kääntyä asianomaiseen paikkaan anomuksella waatetusawun saamisesta. Asian ajaminen jätettiin samalla wiisimiehiselle komitealle, jonka jäseniksi walittiin hrat A. F. Fihlman ja V. Nyström Tampereelta, Hj. Karlström Turusta sekä O. Forssell ja W. Korpela Helsingistä. Sille annetun toimen mukaisesti järjesti tämä komitea warsinaisen joukkoanomuksen asiassa tapahtuwaksi, lähettäen kesän kuluessa listoja kiertämään eri rataosille nimikirjoitusten saamista warten. Ja että kysymyksessä olikin parannusta todella kaipaawa asia, siitä on lisätodistuksena se seikka, että yli puolentuhatta asemamiestä ja asemamiesten esimiestä nimensä näihin listoihin merkitsi.

Siinä anomuskirjelmässä, jonka mainittu komitea sittemmin walmisti ja joka joku aika sitten jätettiin senaattiin, osotetaan seikkaperäisesti kuinka riittämättömiä owat asemamiesten ja asemamiesten esimiesten palkkaedut, jotka owat pysyneet samalla kannalla melkein koko sen ajan, minkä rautateitä Suomessa on ollut, ja joihin wiime toukokuussa wahwistettu uusi, wirkamiehille ja useille palwelijakuntaryhmille parannusta tuottawa palkkaussääntö ei ulottunut. Kun sitä paitsi joku aika sitten annettiin määräys, että kaikkien waltionrautateitten palweluksessa olewain wirka- ja palwelusmiesten on wirantoimituksessa wälttämättömästi käytettäwä säädettyä wirkapukua, on sanotussa Riihimäen kokouksessa walittu komitea nyt kohdistanut anomuksensa siihen, että asemamiehille ja asemamiesten esimiehille suotaisiin, tämän wuoden alusta lukien, wuotuinen 150 mkan suuruinen waatetusapu, mainiten komitea anomuksen lisäukeksi m. m. sen, että jo palkkasäännön muutoksia walmistanut n. s. „suuri rautatiekomitea“ oli asemamiehille ja asemamiesten esimiehille ehdottanut wuotuista waatetusapua annettawaksi, ja että myöskin rautatiehallitus, samankaltaista aikaisemmin tehtyä anomusta käsitellessään, on myöntänyt siinä kohtuutta olewan.

— **Turun räätälien lakko.** Työntekijäin waatimuksiin owat suostuneet seuraawat liikkeenharjoitajat:

B. M. Österman,
W. Raidén,
E. Nurmi,
Edw. Blomqwist,
A. Randell,
K. Tuominen ja
Kaarlo Kalke.

Näistä liikkeissä ei siis tule mitään työnseisausta tapahtumaan. Hellman'in ja Lehdon liikkeissä seisoo työ kokonaan ja toisissa suostumattomissa tulee käymään samoin, elleiwät suostu ennen kun työntekijäin ylössanomisaika päättyy. Huhutaan, että Liibaysta pitäisi tuotaman kaljaasilasti lakonrikkureita, mutta se toimenpide sentään lienee liian rohkeata uhkapeliä — Turussa. L. S. T.

— **Työttömyys Hämeenlinnassa.** Kymmenmiehinen waliokunta saapui työttömien työmiesten puolesta waltuuston wiime kokoukseen ja pyysi, että hetimiten ryhdyttäisiin antamaan työtä lukuisille työttömille. Waltuusto päätti lykätä asian rahatoimikamariin enempiä toimenpiteitä warten. — Häm.

— **Juttu rautatieläisten** lukusalista Seinäjoen asemalla on saanut ratkaisun. Asianomaisessa paikassa on päätetty, että apurahain antaminen on niin kauwaksi lakkautettawa, kuin palweluskunta walitsee toimikunnan, jonka asiaksi tulee huoneuston wuokraaminen asiaa warten y. m. toimiminen, eikä tuota huoneustoa saa muuhun tarkoitukseen sitten käyttää. Sittemmin suoritetaan taas ennen myönnetty apuraha.

— **Ikäwää kaksinaisuutta.** Mikkelissäkin ryhtyiwät raittiusyhdistykset wäkijuomaliikkeiden sulkemiseksi kuluwan wapaawiikon ajaksi. Läänin kuwernöörin määräyksestä suljettiinkin olutkaupat ja wiinikauppa, mutta molemmat oluttehtaat harjottiwat silti myyntiänsä aiwan julkisesti, koska kielto ei ollut näihin ulottuwa. Anomuksen tekijät oliwat nähtäwästi nämä unhottaneet, ja siitäpä syystä wilisikin juopuneita wiikon alkupäiwinä aitalailla, kuuluupa pienempiä mellakoitakin tapahtuneen.

— **Puukotus kirkossa.** Turun tuomiokirkossa tapahtui toissa sunnuntaina ennen jumalanpalwelusta sellainen outo tapaus että erästä penkissä istuwaa neitiä muuan nähtäwästi mielenwiassa olewa kainalosauwoilla käywä mies löi kahdesti puukolla. Wielä useamminkin olisi mies lyönyt, mutta toisia ihmisiä ehti häntä estämään.

Haawat eiwät ole waarattomia, waikka lääkäri, jonka luoksi puukotettu wietiin, arwelee hänen woiwan toipua.

Puukotetun neiden nimi on Elsa Ullstedt, palwelewa myyjänä hra Rajalinin kukkakaupassa hallissa.

Taloustarpeita,
Rakennustarpeita, Ikkunalasia, Wärit ja Fernissaa, Kiwiastioita, Posliinitawaroita y. m. halwimpiin hintoihin
G. F. Stockmann Osakeyhtiön Kallion Haarakaupassa

— **Ikäwä wastaanotto** kohtasi Tampereella muuatta työmiestä wiime tiistai-iltana. Mies oli wiikko tai pari sitten, jättänyt waimonsa ja lapsensa Suodeniemelle sukulaistensa luo ja saapunut itse Tampereelle työnetsintään. Saatuaan wähän „jalansijaa“, kirjoitti hän waimoaan luokseen, jonka piti saapua wiime tiistain iltajunassa. Mutta waimoa kohtasikin ikäwä tapaus tuolla muutaman kilometrin matkalla olinpaikastaan rautatien asemalle: jo lähteissä sairastawa lapsensa sattui kuolemaan taipaleella ennen asemalle kerittyä. Tämän wuoksi ei hänen käynyt matkaaminen rautateitse, waan oli matkaa jatkettawa hewosella. Myöhään tiistai iltana saapui sitten waimo wasta perille walmistamaan miehelle tämän ikäwän wastaanoton. Nyt alkoi perheelle uusi pula: Matkalla oli waimolta kulunut se wähäinen säästö, jonka oli miehensä hänelle palkoistaan lähettänyt. Hädin tuskin saatiin sen werran kokoon, että woitiin lapselle ruumiskirstu lunastaa, waan siihen ne warat hupeniwatkin. Ei jäänyt yhtään hautauskulungeita warten, jonka wuoksi lapsen ruumis on wielä tähän asti ollut hautaamatta. Wielä sattui waimo itsekin tapauksen johdosta sairastumaan, jonka wuoksi on perheen tila nyt hywin säälittäwä. — Aamul.

— **Oulun työwäenyhdistyksen** talo wihitään t. k. 22 p:nä. Ilahuttawaa, että Oulussa on ehditty jo niin pitkälle. Rakennuksin kuuluu olewa suuri ja komea.

— **Kamalan kuoleman uhriksi** joutui Taawi Huowila eli n. k. „Kuuro-Taawi“, kotoisin Walkealan Kinansaaresta t. k. 5 p:nä. Kuuroudestaan huolimatta oli hän lähtenyt jalkasin rautateisin Hillasen salmesta Kirjokiwelle päin ja ehtikin jo lähelle sitä jotenkin siihen paikkaan, missä tuo surkea Kirjokiwen yhteentörmäyskin sattui. Mutta siinä saawutti hänet n. s. kasöörijuna ja ruhjoi pieniksi paloiksi, mitkä sitten kun nyyttiin koottuina sama juna kuljetti Kouwolaan, mistä ne heti wietiin Walkealan kalmistoon.

Taawi oli jo wanhemmalla puolen ikäänsä ja naimaton, sekä jo kahdesti tätä ennen junan puskettawana ollut.

— **Kahden waimon mies.** Äskettäin saapui Kolikkoinmäen poliisiwartioon eräs mies, joka ilmoitti olewansa työmies Juho Edward Kaartinen, Juwan pitäjän Männynmäen kylästä. Sanoi olleensa wiisi wuotta rautatietöissä Tornion radalla. Nyt kun palasi sai tietää, että hänen muuttokirjansa oli otettu Juwalta Wiipurin pitäjään ja täällä oli hänen nimellään menty naimisiin Helena Sawolaisen kanssa, Alasommeen kylästä, waikka hän puolestaan on edelleenkin poikamies eikä ole edes aikonutkaan naimisiin. — Poliisi alkoi asiata tutkia ja sai selwille, että Wiipurin kirkkoherran wirkatalossa palwelee eräs mies, joka kulkee Juho Edward Kaartisen nimellä ja on naimisissa kysymyksessä olewan Sawolaisen kanssa. Mies tuotiin poliisiasemalle ja hän tunnusti että hän todellakin on wäärällä nimellä kulkenut. Hänen oikea nimensä on Albin Pekanpoika Paasonen Juwalta. Kotipitäjässään on hänellä waimo ja yksi

Onnen Maa.

Kirj. Jacob Hansen.

Suom. Tanskan kielestä Printer.

(Jatk.)

Sairas parani. Hän jätti wuoteen; lähti kalastajan kanssa merelle ja nosti kaloja. Waiteliaana hän kulki; mietiskeli yöt, päiwät:

„Miksi tekisin itsestäni autuuden orjaa? Miksi tekisin oikeutta jumalakseni? Jos itse rupeisin tuomariksi ja mestaajaksi ja käwisin sotaa pahoja ja wääryyden tekijöitä wastaan, niin he laskisiwat irti joukon pallattuja mestausrenkiä minua wastaan; ja he tappaisiwat minut kuin hullun koiran.

Yksin oma onneni olkoon jumalani. — Kaikki owat he wihollisiani, ja minä olen kaikkein wihollinen; wahwin, liukkain ja armottomin woittaa, sellainen on elämän laki, sellainen on oikeus.

Nyt minä tahdon osani elämän hywyyksistä. Tarpeeksi kauan olen huolehtinut ja nähnyt turhaa waiwaa.

Katso, kedot owat paksultaan wiljaa; lihawia elukoita kulkee niityllä; ihmisten asunnot nousewat korkealle taiwasta kohti, ja laaksoissa waeltaa kauniita, juhlapukuisia naisia; heidän silmänsä loistawat halusta, heidän silmänsä owat kosteat kaipuusta. Kaikki kuuluu sille, joka kykenee ottamaan. —

Eräänä päiwänä oli Regin ja kalastaja taas merellä. Yhtäkkiä heitti Regin pelastajansa mereen. Kalastaja tarttui weneen laitaan, waan Regin nosti airon uhaten hänen päätään.

„Oletko hullu“, sanoi kalastaja ja katsoi häntä kauhistunein silmin. „Minä lahjoitin sinulle hengen ja nyt tahdot ottaa omani.“

„Mutta minäpä olen tuuminut ettei kaksi miestä woi omata yhtä naista; senwuoksi on parempi että toinen poistuu“.

„Häntäkö sinä siis haluat. Niin ota hänet sitten. Rakastan tosin Karinia kowin, mutta henkeäni rakastan sentään enemmän“.

„Saattaisipa sattua, ettei hän suostuisi siihen kauppaan“.

„Säästä henkeni, ja minä tahdon lähteä kauas, kauas pois“.

„Kuinka kauan tahdot sinä elää, sinä kotinurkan mies. Kuinka monta wuotta sinun pitäisi olla onnellinen?“

Regin muisti hetkeä, jolloin hän riippui kiini rantakalliossa ja katsoi kuolemata silmiin. Hän nosti airon ja löi. Kalastaja nosti kätensä ilmaan wimman ja kauhun huudolla wajosi hän sywyyteen, weren sekoittaessa kirkasta wettä punaseksi.

Regin souti maihin, kiinnitti wenheen ja astui talolle. Hän astui yli kynnyksen kuni se jolla on raskas kuorma kannettawaan; hän jäi seisomaan owen eteen, peittäen kädellä kaswojansa.

„Mitä nyt?“ sanoi Karin. „Joko pahat ajatukset taas owat tulleet?“

„Eikö muuta olisi“. Hän astui horjuen esille tupaan. „Ystäwäni, kumppanini — —“

„Hän on kuollut“, huusi Karin.

„Niin, hän on kuollut“, sanoi Regin ja waipui penkille istumaan — „kuollut!“

„Oi Jumala, Jumalani“, Karin waikeroi ja itki.

„Hän putosi mereen“.

„Elä puhu siitä; en tahdo kuulla miten se tapahtui“.

„Jospa minä olisin kuollut hänen sijassaan; minä joka olen jäljellä ja yksin. Ei löydy mitään oikeutta, ei kaitselmusta.“

„Elä puhu niin; Jumala kuulee puheesi“.

„Jospa minä waan olisin kuollut hänen sijassaan.“

Hän oli paras ihminen auringon alla. En milloinkaan tawannut hänenlaistaan; ei kukaan ollut kuin hän, ei ainoakaan. Ja minua kohtaan hän oli kuin weli“.

He istuiwat toistensa wieressä äänekkäästi waikeroiden.

„Jospa waan olisin kuollut.

Syntini häntä kohtaan painaa minut maahan. Hänen hywät tekonsa otin wastaan, edes kiittämättä. Ja jo aikoja sitte toiwoin hänen kuolewan, jotta saisin sinut omakseni, minä kurja!

Ei, minä en jaksa kestää sitä, en woi elää enää, nyt kun hän on poissa“.

Hän nousi ylös ja heittäytyi seinää wasten, niin että weri syöksähti esiin otsaan tulleesta haawasta.

„Ei, ei, minä en saata elää“.

Karin juoksi hänen luokseen; seisoi hänen wieressään ja hämillään nyki häntä takista.

„Sinun pitäisi lohduttaa minua; nyt sinä enää olet jälellä ja sinä olet kuin wimmattu“.

„Woitko antaa minulle anteeksi?“

Regin heittäytyi maahan ja tarttui Karinin polwiin. Karin peljästyen wäisti.

„Näen wallan hywin, että inhoat minua; sinä ajat minut ulos kuoleman ja pelon waltaan“.

Hän horjahti owen luo. Karin tarttui häntä waatteisiin.

„Elä kuitenkaan tee minulle sitä surua!“

„Olen aiwan suunniltani; en tiedä mitä teen.“

Karin otti hänen päänsä polwilleen, tuuditti häntä, rauhoitti kuten pikku lasta.

„Karin —“

„Ja—a“.

„Kauhein ei ole se, että hän on kuollut; kauheinta on, että pidin sinusta niin paljon, että jo kauan sitte toiwoin hänen kuolemaansa“.

„Nyt sinun on rauhoituttawa, sinun pitää nukkua“.

„En woi. Sinun pitää olla hywä minulle, muuten en koskaan saa rauhaa omalletunnolleni, muuten ei minusta koskaan tule ihmistä jälleen.“

„Miesrukka, miesrukka!“ Karin oli unohtanut kuolleen, eläwän surun takia.

Kauan, kauan istuiwat he toistensa wieressä. Kumpikaan ei tuntenut nälkää, ei janoa. Jo laski päiwä, sinerwä hämärys hiipi yli maan, täytti matalan hirsikattoisen tuwan ja ympäröi noita kahta surewaa.

„Ellen olisi rakastanut sinua niin suuresti — —“

„Sinä olet niin wahwa; sinä et itse tiedä, kuinka raskaasti sen käsität.“

„Karin! Karin!“

Karin waipui hänen syliinsä, lamaantuneena surusta, wäsymyksestä. Pimeätä, hiljaista oli tuwassa; kuului ainoastaan Reginin lyhyet, woimakkaat hengähdykset — ja Karinin hiljainen nyyhkytys.

Tuli taasen päiwä.

Aurinko nousi meren sylistä, sytytti willirusujen soihdut nurmilla ja kukkuloilla, heitti loisteensa yli niityn kirjawan kukkaisjoukon. Punarintainen Iris nousi laulaen wuoteeltaan; ihmiset ja eläimet liikkuiwat unissaan ja heräsiwät yön horroksista.

Auringon säteet pistäytyiwät lyijyreunaisten, wihertäwäin akkunaruutujen läpi pieneen tupaan, heittiwät kultaisia pilkkuja lattialle ja leikkiwät nukkuwan parin yli. Puoleksi pukeuneina lepäsiwät he leweässä sängyssä, nainen tukka hajallaan.

Regin heräsi ensin. Hänen suunsa awautui hieman; walkeat, wahwat hampaansa hymyiliwät. Hampainen tarttui hän Karinin tukkaan, nyhti sitä jotta tämä heräsi.

„Nousenko ylös ja panen padan tulelle.

„Tee se“.

Regin lepäsi liikkumatta ja ajatteli: täällä on hywä olla; täällä tahdon wiipyä jonkun ajan; tahdon lewätä ja sitte lähden edelleen.

Kun Karin oli sytyttänyt tulen, tuli hän taas Reginin luo.

„Tulenko taas sinun luoksesi.“

„Oi tule, sinä olet minun omani“.

„Niin, minä olen sinun omasi“. Karin punehtui sitä sanoessaan, sillä hämärästi hän muisti kerran ennen olleensa naimisissa.

Kellot, korjaukset ja silmälasit halwimmalla. Parhaita Sweitsin kelloja halwimmalla. [illegible] jousi 2: 25, lasi 60 penniä.

Axel Johansson

[illegible] 3 [illegible] T. 84 19

lapsi. Kotiolot oliwat muka kurjat, jonkatähden lähti kulekfimaan w. 1900, ensin Kotkaan ja sieltä Wiipuriin. Juustilan howista sai työtä, mutta kun lähti tiehensä, pidätti hra W. Thesleff muka hänen työkirjansa y. m. paperinsa. Sieltä meni hän Perojoelle ja ilmoitti olewansa Juho Narinen, Wiipurin pitäjästä. Kesän 1901 työskenteli siellä ja tutustui Helena Sawolaiseen. Olisi mennyt naimisiin Narisen nimellä, mutta kun Narinen ei ollut wielä käynyt rippikoulua, ei woinut päästä. Ilmoitti siis morsiamelleen, että hän ei olekaan Narinen waan Kaartinen, hankki Kaartisen papinkirjan Juwalta ja meni sitten naimisiin. — Tästä kaksoisawioliitostaan on hänellä nyt kaksi lasta.

Paasonen on nyt passitettu läänin wankilaan ja odottaa siellä tuomiota kaksinnaimisesta ja kaksinkertaisesta wäärennyksestä. — Wiip.

— **Kuntakokouksessa** Suomenniemellä t. k. 2 p:nä päätettiin maksaa se 2,000 mkan sakko mihin kunta on langetettu syystä että on kieltäytynyt walitsemasta lisäjäseniä kutsuntatoimistoon. Samalla päätti kuntakokous walittaa kuwernöörin sakkomääräyksestä senaattiin, syystä että kunta ei ole kieltäytynyt mainittuja lisäjäseniä wallisemasta, waan kun kuntalaisia ei oltu sakon uhalla kutsuttu kokoukseen mainittua asiaa warten niin eiwät olleet arwanneet sinne saapua, ja sentähden se asia on nyt näin pitkälle mennyt. Asiamieheksi walittiin kunnallislautak. esimies A. Kakko. — M. S.

— **Kahwiraittiuteen kiihotetaan** Ylihärmässä. Muutamat talolliset owat jo wiime wuoden aikana maksaneet palwelijoillensa näille paikkakunnan tawan mukaan kuuluwan aamukahwin rahassa. Noin 10 mk. kuuluu olewan keskiarwo minkä palwelijat tästä itsensäkieltämisestä saawat. Joku isännistä kuuluu päässeen tästä asiasta kahdeksalla markalla. Ne jotka jo wuoden owat tällaisessa liitossa olleet, kuuluwat haluawan jatkaa samaan tapaan wielä ensi wuonnakin. Tämän kirjoittaja on ollut saapuwilla kun eräs isäntä muuttopäiwän edellisenä päiwänä teki palwelijoillensa tilin kahwista. Kaksi piikaa sai 10 mk. kumpikin, renki, joka oli palwellut ainoastaan puoli wuotta, sai lunnollisesti 5 mk. Lasten piika, joka muuten on melkein palkaton tyttöner, kuitattiin 6 markkalla. Näistä palwelijoista muutti osa uusiin paikkoihin, mutta lupasiwat he, jos uusi isäntä siihen suostuu, käydä wieläkin samallaiseen liittoon. Talolle kuuluu kauppa hywin kannattawan ja palwelijat kun kerran tuottawat, eiwät suinkaan enää kaipaakaan tuota kultaista aamukahwia.

Kowin wähäiseksi waan supistuu kahwi rahana palweljoille, annetaan waan 10 mk. ja siitäkin alle. Rahansaajallakin se tosin wähän tuntuu mutta antajalle kaupasta jää paljon enemmän.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Sosialismin historia.** Tampereen Työwäen Sanomalehti-Osakeyhtiö kustansi joku aika taaksepäin suomen kielellä kirjateoksen „Sosialismin Historia", jota myytiin 3: 60 p:iä kpl. nidottuna.

Teosta on wielä joku määrä jälellä ja myydään sitä nyt 3 kuukauden aikana nidottuna 2: 50 p:inä kpl; sidottuna siewiin kansiin 3: —; ja korukansissa 3: 50 p:iä.

Teos on muuten ainoa laatuaan mitä meillä on suomenkielellä ilmestynyt. Se käsittelee sosialismin kehitystä ja waiheita aina Platon'in ajasta kasteen kertojiin saakka.

Meillä on wiime aikoina ilmestynyt pienempiä kirjasia käsitellen yhteiskunnallisia kysymyksiä eri aloilta, mutta teosta, joka käsittelee tätä kysymystä historiallisessa walossa ei meillä ole.

Mainittu teos noin 450 siwua ja pitäisi sitä ajan kuluessa ilmestymän wielä 3 osaa.

Käyttäkää tilaisuutta hywäksenne, hankkimalla itsellenne „Sosialismin Historia", jota woi tilata osotteella: Kansan Lehden konttoori. Pyydetään yhdistyksiä walitsemaan asiamiehiä. Asiamiespalkkiota myönnetään 25 pros.

Huweja tänään:

Sirkus klo 8 i.p.

Ulkomaalta.

Uutta tuulta.

Suuria mullistuksia on tapahtunut ja parhaillaan tapahtuu Europan suurpolitiikassa. Sitä todistaa europalaisten howien wierailut keskenänsä sekä monenmoiset waltojen „kurtiisit". Wieraluilla on waltiollinen merkityksensä, waikka sitä kaikin tawoin koetetaan peitellä; niistä on johtunut uusi waltojen ryhmittyminen. Bismarckin puuhaama trippelallianssi Saksan, Itäwallan ja Italian wälillä, jonka reserwinä oli Englanti tahtoi pitää Europan tasapainoa pystyssä Wenäjän ja Ranskan yhdistyneitä etuja wastaan. — Nyt on kuitenkin trippelallianssinpäiwät luetut. Englannin ja Saksan wälit owat rikotut, Englanti sowinto-oikeussopimuksensa kautta on liittynyt Ranskaan, joka taas ei miellytä Wenäjää, josta luonnollisena seurauksena on Ranskan ja Wenäjän wälien kylmeneminen. Italian yhteyessä aikoinaan trippelallianssiin ja siis liittoon Saksan kanssa toiwottiin sillä woitettawan etuja Wälimerellä, mutta kun siitä ei sanottawia tuloksia näyttänyt heruwan kallisti Italia korwansa ranskalaisten puoleen, toiwoen sen liiton kautta pääsewänsä Wälimerellä tarkoitustensa perille ja asian warmistamiseksi Italian kuningas pistäytyi Pariisissa ranskalaisille liiton wahwistamiseksi kättä pistämässä. Mutta Makedonian kysymys on Itäwallaltakin wienyt kaiken halun trippelallianssiin. Kaunis Albania Balkanin niemekkeellä kutkuttaa sekä Italian että Itäwallan kämmentä ja jotta jälkimäinen woisi olla warma saaliistaan, on paras liittyä Wenäjään, jottei saaliin jaossa sitten tarwitseisi pelätä Albanian käsistä luisuwan. Luonnollista on, että Saksakin Makedonian kysymyksen suhteen tulee myös wetämään lyhimmästä säikeestä. — Näin ollen hajoaa Europan „rauhaa" tähän asti pystyssä pitäwät waltojen ryhmittymiset ja sijaan muodostuu uudet, jotka jo owat helpot huomata: Länsi-Europa, Ranska, Englanti ja Italia liittoutuu yhdeksi kokonaisuudeksi Wenäjän, Saksan ja Itäwallan yhteisten harrastusten wastapainoksi.

„Maailmanwallan" politiikallaan on Saksa itse lyönyt rikki „trippelallianssin", jonka Bismarck suurella waiwalla sai pystyyn. Tuon wanhan liiton hajoamisen yleisenä syynä on, kuten „Vorwärts'in" kirjeenwaihtaja Lontoosta sanoo, se seikka, että imperialismi on tullut kansallisten harrastusten sijaan.

„Bismarckin ulkopolitiikka, kirjoittaa hän, oli todellisuudessa, Europan mannermaan politiikkaa jo w:sta 1871 läpeensä wanhoillista. Sentähden ei se ollut Englannille waarallista; englantilais-saksalaisesta kilpailusta aina wuoteen 1885 ei ollut puhettakaan. Se alkoi wasta Bismarckin jälkeen, s. t. s. Saksan sekaannuttua „maailmanpolitiikkaan". Wiimeisten kymmenen wuoden aikana ei Saksalla ole ollut ainoatakaan diplomaattia joka olisi pystynyt antamaan mitään pysywää ohjetta tässä politiikassa. Kolmetoista wiime wuotta on Saksan ulkomaanpolitiikka ollut kuten Odysseus, harhaillen päämäärättä. On koeteltu Englannin, Ranskan, Turkin ja Wenäjän kanssa löytämättä leposijaa. Tämä kuumeentapainen hapuileminen herätti waan lewottomuutta suurwalloissa ja auttoi järkyttämään Europan tasapainoa. Waltojen uusi ryhmittyminen, joka parhaillaan tapahtuu, näyttää läpeensä olewan ei saksalaista luonnetta. Saksa kulkee kohti uutta jakaantumista, mikä on kaikkea muuta kuin loistawaa.

Kolmiliitto, missä Englanti oli reserwinä, ei tosin suonut Saksalle tilaisuutta woittamaan haluamaansa asemaa maailmanpolitiikassa, mutta se oli Saksalle turwallisuuden wakuutena. Se suojeli sitä naapureitaan wastaan. Ranskan täytyi Saksaa wastaan warustautuessaan, warustautua myös Englannin ja Italian waralta, ja se warustautui hiljaa ja kaikki woimansa ponnistaen. Wenäjällä ei ollut ainoastaan Saksa waan myöskin Itäwalta silmiensä edessä ja luonnollisesti myös Englanti. Näin yleiseuropalaisen suursodan pelossa pidettiin yllä kauheata „aseellista rauhaa". Mutta myöskin Saksan ja Itäwallan wälit owat muuttuneet. Kun trippelallianssi w:na 1879 solmittiin oliwat Saksan ja Itäwallan edut aiwan päinwastaisia ja molemmat oliwat tasawäkiset. Nyt on Saksan suhde Itäwaltaan sama kuin lääninherran wasalliinsa. Itäwalta on ennen kaikkea Saksan „pulwaarina" Roomassa edistäen katolisen kirkon awulla saksalaista imperialismia. Sen lisäksi suosii Itäwalta Saksaa itämaisessa kysymyksessä ja toimii sen hywäksi, sillä Saksa ei uskalla julkisesti esiintyä. Jotta Itäwalta woisi näytellä tuollaista osaa, täytyy edellyttää saksalaisen wäestöaineksen säilyttäwän yliwaltansa Itäwallassa. Mutta huomaa kuitenkin slaawilaisen wäestön yhä enemmän syssäämän syrjään saksalaisen; ja siis jos järjellistä politiikkaa harjoitetaan niin itäwaltalaisten slaawien awulla woi Wenäjä päästä waikuttamaan Itäwallassa, joka näin ollen erottuu kokonaan Saksasta. Tuo lie osaksi aiheuttanut wenäläisten ystäwällisen suhteen Itäwaltaan. Jo 1897 tehtiin tärkeitä myönnytyksiä Balkanilla ja äskeinen keisarien tapaaminen Wienissä owat lujittaneet ystäwyyssiteitä. Tehtyään sowinnon Ranskan kanssa kääntynee Italian politiikka Itäwaltaa wastaan. Selkkauksen esineenä on Albania, s. t. s. yliherruus Adrian merellä."

Missä määrin uusi ryhmitys tulee olemaan takeena Europan „rauhan" säilyttämiselle, on mahdoton wielä sanoa. Yleisesti wäitetään kuitenkin tämän uuden waltojen ryhmittymisen olewan paljoa wähemmän turwallisuutta takaawan kuin edellisen. Länsieuropalainen waltioryhmä kehuu tosin harrastawansa ihmisyyden ja huomaawaisuuden edistämistä, eikä ollenkaan liittoon wetowoimana olewan näiden kansojen heimolaisuuden, kuten Pariisissa äskettäin pidetyssä kansainwälisessä kongressissa itämaisen solmun selwittämiseksi wäitettiin. Toiselta puolen uudessa ryhmittymisessä pistää silmään molempien ryhmien waltiollinen luonne. Läntinen ryhmä on kokoonpantu Europan kansanwaltaisimmista maista, jota wastoin toisen ryhmän muodostaa kolmen keisarin maat. Missä määrin tuo tulee waikuttamaan kansojen wapautumispyrinnöille, on tulewaisuus näyttäwä.

— **Ajurien lakko Tukholmassa** puhkesi wiikko sitten omituisesta syystä. Tukholman ajuri-osakeyhtiö Taxameter pitää näet niin huonoja hewosia ja niin kurjasti, etteiwät ajajat woi sitä kärsiä, waan lakolla pakottamalla koettawat saada asiat paranemaan waatien parempaa rehua ja lyhempiä ajoaikoja. Lakkolaiset waatiwat m. m. hewosille annettawaksi 10 kg kauroja entisen 8 kg, annoksen sijaan, samoin 8 kg. heinä, entisten 4 kg. asemasta j. n. e. He waatiwat samalla osakeyhtiön hra tirehtöörin erottamista, koska tämä tekee asiain korjaantumisen mahdottomaksi. Niinpä tämä hra erottaa heti työstä ajurin, joka rohkenee walittaa hewosensa sairaudesta j. n. e. Samalla liittyy lakon keskeyttämisen waatimukseen kahden ajurin työhön uudelleen ottaminen, koska nämä walitettuaan hewostensa huonoutta mieliwaltaisesti oli työstä potkittu. Samalla tulee yhtiön ruweta maksamaan työsopimuksen mukaisesti heidän päiwänajoistaan saamansa prosentti aina kuun ensimäisenä päiwänä, eikä puoliwälissä, kuten tähän asti.

— **Makedonian asia.** Englanti on lähettiläänsä kautta Portille ilmottanut, että se kannattaa Wenäjän ja Itäwalta-Unkarin reformi-ohjelmaa.

Sulttaani on antanut Hilmi pashalle määräyksen yleisestä anteeksiannosta Makedoniassa. Anteeksiannosta tulewat osallisiksi myöskin kaikki kapinasta oikeudessa toimitut, kaikki tutkinnonalaiset sekä pakolaiset.

Yli-inspehtori Hilmi pasha sekä kaikkien kolmen wilajetin walit ja sotilaspäälliköt owat saaneet ankaran käskyn jouduttaa niin pian kuin mahdollista reformien toimeenpanemista, jotta tarkotetut seuraukset pian tulisiwat näkywiin. Niinikään owat he saaneet käskyn, mitä pikemmin sitä parempi, tekemään hywäksi ja unhotukseen saattamaan turkkilaisten joukkojen ja bashibotsukkien harjottamien wäkiwaltaisten wallattomuuksien jäljet ja seuraukset.

Nähtäwästi koettaa Turkki ainoastaan pintapuolisesti parantaa oloja Makedoniassa ja luulee kai siten wälttäwänsä walt ain reformiwaatimukset.

— **Itsemurhia.** Joku aika sitten Trientissä 200 itäwaltalais-italialaista ylioppilasta asetettiin edeswastaukseen waltiokawalluksesta, sen johdosta että he oliwat ottaneet osaa erääseen Wienissä pidettyyn italialais-irredentiseen kokoukseen. Kuten Wienin lehdet nyt kertowat, on kolme mainituista ylioppilaista tehnyt näinä päiwinä itsemurhayrityksen. Yksi heistä on jo kuollut, molemmat toiset owat kuolonkamppailussa.

— **Suuri tulipalo Glaskowissa.** Lontoosta, marrask. 7 p. Eilen syttyi Glasgowissa raju tulipalo, joka pian lewisi laajalti yltympäri. Useita palokuntalaisia on jäänyt liekkeihin. Aineellinen wahinko lasketaan nousewan miljoonaan puntaan.

— **Yhdyswallat tunnustawat Panaman tasawallan.** New-Yorkista, marrask. 7 p. Yhdyswaltojen hallitus tunnustaa Panaman uuden tasawallan. Amerikkalainen sotawäki tulee ylläpitämään järjestystä tasawallassa, siksi kunnes on saatu aikaan siellä järjestyneet olot.

Yhdistysten rientoja.

— **Helsingin nuorisoseuran** parissa wiime kokouksessa on ollut keskustelukysymyksenä ihmisten yhdenwertaisuus. Mikkauteen, yhteiskunnallisiin asemiin ja säätyluokkiin, jopa opilliseen siwistykseenkin perustuwa eriarwoisuus yleensä pidettiin wääränä ja hyljättäwänä, koska nämä arwot tawallisesti riippuwat enemmän ulkonaisista suhteista kuin kunkin yksilön todellisesta arwosta. Henkiseen lahjakkaisuuteen ja siweelliseen jalouteen nähden myönsiwät jotkut puhujat olewan luonnollistakin eriarwoisuutta. Enimmät sitä wastoin wäittiwät, että luonnonlahjoihinkin nähden owat yksilöt jotenkin yhdenwertaisia siten, että yhdellä on yksi hywä puoli, toisella toinen. Kellään ei ole kaikkea, mutta kaikilla on jotakin; keltään ei puutu kaikkea mutta kaikilta puuttuu jotakin. Sitä paitsi lahjakkuuskin ja siweellinen kyky suuressa määrin riippuu yhteiskunnallisista oloista ja kaswatuksesta. Lopuksi tultiin yksimielisyyteen siinä, että waikka lahjat olisiwatkin moninaiset, niin kaikki kuitenkin owat ihmisiä. Ihmisarwolle on ruwettawa antamaan etusija kaikkien muitten arwojen rinnalla. Kun kaikki olemme yhdenwertaisia ihmisiä, on kaikille myönnettäwä samat oikeudet yhteiskunnassa, jotta kukin woisi saada omat lahjansa waikutukseen. — Wiime kokouksessa lausuttiin myös runoja ja luettiin muita kaunokirjallisia kappaleita.

Ensi kokouksessa otetaan keskusteltawaksi Forssan äänioikeusjulistus tarkottaen etupäässä jäsenten tutustamista siihen.

— **Kirjansitojain am. os.** kuukausikokouksessa t. k. 7 p. esitettiin useita osastolle saapuneita kirjelmiä m. m. Kuopion kirjansitojain a. osastolta tullut, jossa sanottiin, että wiimeinkin mainittu osasto oli sikäläisille liikkeitten harjoittajille tehnyt pyynnön, muutamia korjauksia työhuoneiden puhtaana pitoa koskewista asioista, waan ei — niin wähäinen kuin pyynti olikan — liikkeiten harjoittajat olleet suwainneet antaa sille sen wertaa huomiota, että olisiwat mainittuun pyyntöä wastanneet. Tämän johdosta keskusteltua päätettiin julaista asia ja kokouksen päätös Työmiehessä sekä lähettää osaston puolesta paheksumiskirjelmä Kuopion kirjansitomo liikkeiden harjoittajille.

Luettiin Helsingin työw. yhd. äänioikeuskomitealta tullut kirjelmä, jossa ehdotetaan jäsenten werottamista äänioikeusasian hywäksi ja walittawaksi osaston puolesta edustaja mainittuun komiteaan. Kun sitten hra Soini wasta sanotun komitean edustajana, likemmin oli tehnyt selwyä asian tarkoituksesta, päätettiin yksimielisesti ensi wuoden alusta werottaa miesjäseniä 10:llä ja naisjäseniä 5 pennillä kuukautta kohden. Edustajaksi äänioikeuskomitean walittiin sitten hra A. Jantunen.

Työwäen Joulu albumin asiamiestoimi jätettiin A. Jantuselle ja A. Jääskeläiselle.

Awustajaksi työw. yhd. juhlatoimekunnan toimeenpanemaan lastenjuhlaa tuli hra Weide.

Lopuksi keskusteltiin keinoista, joilla saataisiin jäsenet ja yleensä ammattilaiset entistä enempi saapumaan osaston kokouksiin.

Atu.

Yleisöltä.

Kiitos.

Täten saan lausua sulimmat kiitokset kaikille niille Nobelin tehtaalla työskentelewille tutttawille ja työtowereille, jotka owat minua auttaneet sairauteni ajalla.

Israel Karstinen.

Kellä wähänkin on tilaisuutta tehkööu näinä päiwinä kaiken woitawansa lehtemme lewittämiseksi!

JOULUKONTTI,

Teuvo Pakkalan toimittama,

ilmestyy taas **marraskuun lopulla** neljänä eri painoksena.

Joulukontti sisältää entistä enemmän hauskasti kuvitettuja kertomuksia ja runoja sekä **kahdeksan (8) uutta Neiti Esther Hjeltin** piimäsuille piirtämää kokosivun **värikuvaa** lyhyine tekstineen. Hinta 1: —.

Joulukontin liitekuvana on A. Uotilan taulu »Kalastajaelämää». Se on kartongille painettuna valopainoksena erinomainen seinäkuva. Joulukontin tilaajat saavat sen vain 30 pennin lisämaksulla.

Joulukontti liitekuvineen maksaa siis vain 1: 30.

Maitoparran Kuvakirja, **Joulukontista koruja,** on ylipainos piimäsuille **8:sta värikuvasta** omalla värillisellä päällyksellään. Hinta 60 p.

Pilpatuksia, **Joulukontista kopattu,** on ylip. useista Joulukontin kertomuksista ja runoista. Hinta vain 25 p.

Ken tilaa Joulukontin ennen **marraskuun 15 p:vää, saa joka kuudennen kappaleen ilmaiseksi.**

Huom.! Ennen saman kuun **10 p:vää** tehtyjä tilauksia **sitoudumme suorittamaan,** myöhempiä **mikäli painos riittää.**

Joulukontti on tilattavissa kaikista kirjakaupoista, asiamiehiltämme ja suoraan **Otavasta.**

Kustannusosakeyhtiö Otava.

Osote: **Helsinki.** Konttori: **Hallituskatu N:o 1.**

Ilmoituksia maaseuduilta.

Kansankeittiö

VIIPURI **Pietarinkatu 14.** **K. A. LEINO.**

Helppohintaisin työväen ruokalaitos.

Avoinna klo 8 a. p. — klo 9 i. p.

H. G. GRÖHN'in KIRJA- ja Paperikaupasta Wiipurissa Aleksanderinkatu N:o 12, Telefooni 803 saatte halvimmalla kaikkia kirjakauppa-alaan kuuluvia tarpeita. Vanhemmat jotka käytätte lapsianne koulussa, osoittakaa lapsenne suosiollisesti meille ostoksille joten säästätte jokaisessa kouluvihossa sekä kynissä 5 penniä ja muutamissa tapauksissa paljon enemmänkin. Otamme yhtä kohteliaasti vastaan niin pienemmän kuin suuremmankin ostajan.

Kunnioituksella H. G. GRÖHN.

Matkustavaiset huom.!

Vieraskoti

Helsingissä, Albertink. n:o 4

Puhelin 16 09.

On pääkaupungin halvin ja siistin raittiuskoti.

Saatavana huoneita matkustavaisille, ruokaa, kahvia, teetä y. m.

Työväen Kirjallisuutta saatavana Työmiehen konttorista:

Kolme Ystävystä I ja II osa, kirj Maksim Gorjki	à 2: —
S:a korukansissa I ja II osa à .	3: —
Suomen Työväen puolueen ohjelma	—: 10
Vuonna 2000, kirj. Edv. Bellamy	3: —
„ „ kovissa kansissa .	3: 50
„ „ korukansissa .	4: —
Uuden ajan kynnyksellä 1900, 1901 ja 1903 à	1: —
Piplia, sen arvo ja uskottavuus, kirj. F. W. Farrar koruk.	4: 50
paperik.	3: 50
Suvisoihtu 1900	—: 50
„ **1901**	—: 25
Lehtiporvarit, kirj. I. N. Potapenko	1: —
Työväen katkismus	—: 30

Junat saapavat Helsinkiin:

Klo 7,30 a. p. Paikallisjuna Kirkkonummelta (l. 5,50 a. p.)
Klo 7,44 a. p. Paikallisjuna Keravalta (l. 6,39 a. p.)
Klo 8,05 a. p. Postijuna Pietarista (l. 6,30 i. p.), Viipurista (l. 10,17 i. p.) On yhteydessä Joensuusta (l. 6,15 a. p.) Sortavalasta (l. 2,40 i. p.) Imatralta (l. 7,00 i.

— 28 —

laan heidän omiin taloihinsa ja peltoihinsa, jotka viljelemättöminä makasivat mitä kurjimmassa tilassa. Vihdoin hän esitelmänsä lopussa mainitsi heidän oman laiskuutensa ja juopoutensa kehoittaen heitä käyttämään luonnon antamaa järkeään.

Silloin nousi latoon melua. Ovelle tungeksittiin, nostettiinpa monialla nyrkkiäkin uhaten herjaajaa. Nyt tultiin vakuutukseen, että näitä juoppoja tuli vaikeaksi sanoilla saada käyttämään järkeänsä. Ehkä monikin kyllä tiesi opettajan puhuvan totta, mutta oli jo niin juurineen tarttunut liejuun, että oli vallan kykenemätön siitä nousemaan. Harmistuneena ei Jalmari kuitenkaan voinut ajatella muuta, kuin että nämät lo'assa rypevät ihmiset olivat niin itsepäisiä, että kun heille avun käsi tarjottiin, hylkäsivät he sen itsetietoisina.

Elsa ja Siiri olivat koko ajan seisseet aivan puhelavan vieressä. Ensimäisten lauseitten tuottamista liikkeistä huomasi Elsa miten suuresti hän oli pettynyt, kun uskoi koko pitäjäläiset samalla lailla kääntävänsä kuin maassa makaavan, lahonneen laudanpuoliskon päivänpaisteeseen. Mutta kun hän nyt kuuli ja näki miten opettajaa mainiosta puheestaan uhattiin, ei hän voinut enään kauempaa itseään hillitä. Hänen luonteensa leimahti äkkiä ilmituleen ja hän hypähti samassa ylös puhelavalle opettajan viereen.

Ensin ei hän saanut sanaakaan suustaan. Hänen kasvonsa olivat käyneet tulipunaisiksi, silmänsä säihkyviksi ja koko vartalonsa niin

— 25 —

ladossa hauskan ja sisältörikkaan esitelmän, jonka jälkeen maisteri Elsa Kivinen kertoo, erään huvittavan sadun. Siellä käyntiään ei varmaan tule kukaan saapujista katumaan.

Ei kestänyt kauankaan ennenkuin koko pitäjälle oli levinnyt tieto tästä. Mielet kävivät uteliaiksi, sillä ennen ei oltu pitäjässä sellaista pidetty ja harvat olivat ne, jotka ennen olivat esitelmää kuulleetkaan.

Ilolla kertoi Siiri, että hän tiedustellessaan oli kuullut monella olevan aikomuksen saapua Manulan latoon. Elsan työ oli siis tehnyt vaikutuksen. Jalmarikin jo riemuitsi tästä pienestä voiton aaveesta ja oli valmis uskomaan, että työ ensimäisenä vuotena puhkee jo hedelmiin. Ihmiset heräisivät pahasta unestaan, näkisivät onnen edessään ja sieppaisivat sen yhdellä kädenojennuksella luoksensa.

Niin hän uskoi ja siinä vakuutuksessa saapui hän sunnuntaina kello neljä Manulan latoon.

Siellä oli ladon täydeltä väkeä, seisoipa vielä joukkoja ulkopuolellakin vilkkaasti keskustellen. Näin oli kaikki ne henkilöt, joita hän oli yksitellen silloin tällöin nähnyt, kokoontuneet yhteen. Olipa juopuneitakin joukossa, veristävin silmin ja punertavin kasvoin. He hoipertelivat ladon ulkopuolella, mutta mitään epäjärjestystä eivät he kuitenkaan saattaneet matkaan. Kaikki muut, etenkin vaimot ja lapset, olivat odotuksen jännityksessä, sillä löytyi monta, jotka eivät tienneet mitä sana esitelmä merkitsikään. He uskoivat kai nyt

p.), Lappeenrannasta lauantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin (l. 10,40 i. p.), Iisalmesta (l. 12 päivällä), Kuopiosta (l. 3,35 i. p.), Mikkelistä l. 9,27 i. p.) ja Kotkasta (l. 8,15 i. p.) tulevien junien kanssa.
Klo 8,50 a. p. Paikallisjuna Riihimäeltä (l. 6,35 a. p.
Klo 9,30 a. p. Pikajuna Pietarista (l. 10,10 i. p.), Vilpurista (l. 1,23 a. p.)
Klo 9,45 a. p. Paikallisjuna Karjalta (l. 6,10 a. p.)
Klo 9,55 a. p. Paikallisjuna Tikkurilasta (l. 9,16 a. p.)
Klo 10,45 a. p. Paikallisjuna Keravalta (l. 9,41 a. p.)
Klo 12,05 i. p. Postijuna Nikolainkaupung. (l. 7,20 i. p.), Tampereelta (l. 6,45 a. p.) ja Hämeenlinnasta (l. 9 a. p.) On yhteydessä Oulusta (l. 10,50 a. p.), Kokkolasta (l. 5,19 i. p.), Pietarsaaresta (l. 4,15 i. p.), Suolahdesta (lähtee 4,15 i. p.) ja Jyväskylästä (l. 6,55 i. p.) tulevien junien kanssa.
Klo 12,56 i. p, Matkustajajuna Kotkasta (l. 5,25 a. p.) On yhteydessä Hangosta Hyvinkään kautta (l. 6,33 a. p.) ja Tammisaaresta (l. 7,24 a. p.) tulevien junien kanssa.
Klo 1,07 i. p. Postijuna Turusta (l. 7,00 a. p.), Salosta (l. 8,36 a. p.), Karjalta (l. 10,27 a. p.) On yhteydessä Hangosta (l. 8,45 a. p.) ja Tammisaaresta tulevain junain kanssa (l. 9,42 a. p.)
Klo 1,50 i. p. paikallisjuna Keravalta (l. 12,48 i. p.)
Klo 2,50 i. p. paikallisjuna Tikkurilasta (l. 2,10 i. p.)
Klo 3,27 i. p. Ruumisjuna Malmin hautausmaalta keskiviikkoisin ja sunnuntaisin l. 3,04 i. p.)
Klo 4,45 i. p. paikallisjuna Järvenpäästä (l. 3,28 i. p.)
Klo 6,30 i. p. Matkustajajuna Porista (l. 7,45 a. p.) Tampereelta (l. 1,15 i. p.) Hämeenlinnasta (l. 3,36 i. p.) On yhteydessä Turusta tulevan junankanssa (l 10,45 a. p.)
Klo 7 i. p. paikallisjuna Keravalta (lähtee 5,55 i. p.)
Klo 9,25 i. p. postijuna Hangosta Hyvinkään kautta (l. Hangosta 3,30 i. p.) ja Tammisaaresta (l. 4,24 i p.)
Klo 10 i. p. postijuna Nikolainkaupungista (l. 6,00 a. p.), Tampereelta (l. 4,55 i, p.) Hämeenlinnasta (l. 7,01 i. p.) On yhteydessä Kauhavalta (l. 7,28 a. p.), Suolahdesta (l, 7,15 a. p.)

Niitä näitä.

Kun olin pomona.

Kun olin pomona, niin jäi mieleeni eräs muistelma, joka mielestäni ansaitsee tulla julkisuuteen. Sain sattumalta käsiini kirjelmän, joka sanoilleen ja kirjoitustavalleen y. m. seuraavan lainen.

Wirolahelta Hämeen kylästä
Maalisku 15 p. 1903.

Herra Kasöri J. Salo

Täältä tulee nyti viisi toista miestä Hakkuria niin katso kaa työ Juoson kanssa että näillä olis, kiviä antakaa ennen niijen Jonkun nylkiän ennen varttua Koska ne ovat hävettömiä Jsändiä Kohtaan pitä oman paikan miehet loppuun astikka, kuin saajan oman paikan hahuria enemmin niin eihän niillä ole sitten niin surta valtaa, älä sano mitään vasaralleen Jos vasara saa tietää niin silloin tietävät ne hakkurit,

Terve T: Ahola

Niinkuin yllä olevasta kirjelmästä näkyy, on siinä mainitut J. Salo ja Juoso pomo paljon enempi saavuttaneet isäntäin luottoa kuin esim. minä, jota minä en suinkaan kadehti, päinvastoin olen kiitollinen, etten minä ole toki mokomia luottoja ansainnut, enkä myöskään tule ansaitsemaan.

Mainita sopii että tämän tapauksen aikana olin pomona L:n pitäjässä K. kylässä.

K. W—a.

Huutokauppoja.

Julkisen Panttitavarain huutokaup.

toimittaa **Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttori talossa n:o 21 Fabianinkadun varrella täällä tiistaina ja keskiviikkona, sisällä olevan marraskuun 17 ja 18 p:nä klo 10:stä a. p. ja klo 5:stä i. p.** jolloin myydään joukko viimekuluneella

Toukokuulla

yhtiön panttikonttorissa, Fabianink. 21, n:o 12,837—16,834 ja haarakonttorissa Pursimiehenk. 7, n:o 17,615—22,053 pantattua, lunastamatonta tavaraa.

Panttitavarain joukossa on: **2 hohtokivisormusta, 1 hohtokivi korvarenkaat, kultasormuksia, suuri joukko uusia kelloja, kultasia kellonperiä, hopealusikoita, kerma- ja sokeriastioita, hedelmämaljakko, 1 mikroskooppi, 1 sextantti, 1 kinemotografi, Suomi 19-vuosisadalla, 1 varranttitodistus suurelle korutavara varastolle, ompelukoneita, polkupyöriä, kivärejä, rautasorvi, suuri joukko kaikenlaisia huonekaluja,** kuten sohvia, tuolia, pöytiä, kirjoituspöytiä, peiliä, vaate- kirja- ja ruokasalin kaappeja, piironkija, sänkyjä, pesukaappeja y. m. **soittokoneita,** kuten **2 pianinoa,** arvokkaita viuluja, 1 kitara, harmonikkoja, **1 juomasarvi, puku- ja huonekalukankaita, 6 pakkaa patjanpäällis-kangasta, villalankaa, suuri brysselimatto, 150 valkosta lammasnahkaa,** urheilupaitoja, kaikenlaisia jalkineita, **setolkka ja mäkivöitä, 4 troskan pyörää,** kaikenlaisia pitovaatteita, joukossa **arvokkaita miesten- ja naisten turkkeja,** liinavaatteita, hattuja, muhvija ja nyyttejä, sekä kaikenlaista muuta tavaraa.

Kuitenkin huomautetaan, että joku osa tavaroista voi tulla lunastetuksi ennen huutokaupan alkua.

Palvelukseen halutaan.

2:si suutarin työntekiää saa pitempiaikaisen työ paikan Mustialan opistolla

Suutari *K. H. Nylund'illa.*

Yksi taitava ja raitis

• työkalujentekiä •

saa heti pysyväisen paikan Marieforsin tehtaalla. Lähemmin tehtaalla tahi C. F. Carlanderin konttoorissa, Länsi Rantakatu 18.

(H:bladet)

Kadotettu.

Pudotettu kultanen rauta ja metalli T. T. liittohallinnon merkki. Löytäjää pyydetään tuomaan palkintoa vastaan Vilhonvuorikatu N:o 4.

J. Hyyppä.

Vuokralle tarjotaan.

2 nuorta miestä saa heti eli 15:stä asunnon Liisankatu 7, Blomilta.

2 nuorta miestä eli naista saa asunnon 3 linja 11, Purasen luona.

Vuokrata halutaan.

1, 2 ja 3 huoneen huoneistoja 15/11 eli 1/12 p:tä. **Talli monelle hevoselle ja huoneita nyt heti tahi myöhemmin. Sauna ja huone** halutaan vuokrata Helsingin huoneiden vuokraus toimiston kautta Vironkatu 6, 1 kerr. 12—2 5—7. Puh. 3 36.

Ilmoituksia.

Niitä arv. henkilöitä,

jotka ovat kauttani tilanneet **Työmies**-lehtiä ja joitten tilaukset ovat vielä maksamatta, pyydän hyväntahtoisesti ne suorittamaan. Uusia Työmies-lehden tilauksia otan edelleen vastaan. Luonani on myös saatavana kaikkea Työväen kirjalluutta.

T. Pelkonen
Viipuri, Eliank. 14.

Hei Hei Pojat!

Meitä olisi kaksi tyttöä vielä, jotka haluaisimme nuorten poikain kanssa päästä maisemakorttivaihtoon, nimimerk. Tyyne ja Lyyli. Vast. Kallion postitoimistoon.

Pojat Hoi!

6 tyttöä haluaa kirjeenvaihtoon poikien kanssa. Vast.t. l. k. nimim. Aune, Helmi, Anna, Emmi, Saimi, Mimmi.

Vanhatpojat huom.!

3 vanhaapiikaa haluaa päästä vanhain poikain eli leskien kanssa kirjevaihtoon. Vast. t. i. k. nim. Kirsti, Regina, Rieta.

Se, joka on vuokrannut huoneen 3 p:stä Marrask. Maria Tapiolle saa kaksi yhdelle isännälle tärkeätä tietoa. Puh. 30 20.

Poikain pukuja otan tehtäväksi halvalla. Surutoin 25 A. M. Helenius.

J. Pulkkisen Jalkineliike, Antink. 32. Hyvällä työllä toivon voittavani yleisön suosion. Tel. 36 23

Kultaaja K. A. Vihonen,
Etelä Esplanaatikatu 2,
valmistaa taulujen ja peilien kehyksiä, toimittaa kaikkia kultaajan y. m. ammattiin kuuluvia töitä halvalla.

Neidot huomatkaa!

Meitä olis täällä 3 iloista poikaa, jotka haluaisi päästä kirjevaihtoon nuorten kanssa. Ne jotka tämän ottavat huomioon pyydämme lähettämään vastaus Viipurin postitoimistoon nimim. Toivo, Totuus, Uskollisuus.

Tulkaa kaikki meille jotka vaatteita tarvitsette

Kangas varasto on siksi suuri ja monipuolinen että mieleisenne löydätte. **Jalkineita** saa myös tilata. **Kalossia** ja **Sukkia** on myytävänä samoin kauluksia, kravattia, rosettia y. m. Terve tuloa vaan, hinnoista kyllä sovitaan. Kunniotuksella **Kooperatiivinen Työväen Kauppa- ja Teollisuus-os.-yht.**
Vlatimirinkatu 13 Telef. 36 93.

Asioimis- ja Välitysliike Omnia,
Helsinki, Kasarmik. 25, rappu C.
Puhelin 42 47. Sähköosote: Omnia Helsinki

ottaa myydäkseen kaupungin kartanoita, maatiloja, sahalaitoksia ja muita tehtaita, meijereitä, kauppaliikkeitä, metsiä, koskia y. m. sekä hankkii niille ostajia ja välittää kaiken irtonaisen tavaran kauppaa. Kirjoittaa asiakirjoja, niinkuin kauppatili- ja velkakirjoja, toimittaa perunkirjoituksia ja perinnönjakoja maaseuduilla, ylöspanee sekä puhtaaksi kirjoittaa oikeuden ja muita pöytäkirjoja y. m. Sijoittaa ja perii rahoja, hankkii lainoja sekä valvoo konkurssiasioita. Toimittaa paikkoja kauppaalalle, ravintoloihin, konttoreihin, kahviloihin, perheisin y. m. sekä hankkii kaikenlaisia palvelioita, niinkuin rahastonhoitajia, konttoristeja, kauppapalvelioita, hovimestareja, viinureja, siivoojia, keittäjiä y. m. Välittää maatilojen, huvilojen, kaupunkitalojen ja huoneustojen sekä liikepuotien vuokrausta y. m. Välittää panttilainastoissa tavarain ulosottoa, sisäänjättöä ja uudistuksia.

Asioimis- ja Välitysliike Omnia, Helsinki, Kasarmik. 25, r. C.

Atelier Universalista

saadaan kauniita valokuvaussuurennuksia bromidissa sekä vanhoista, että uusista valokuvista. Retuscheerauksen toimittaa kotimainen taidemaalari, jonka teoksia on ollut näytteillä sekä Suomen taiteilijain että taideyhdistyksen täkäläisissä näyttelyissä.

Valokuvaamo sijaitsee samassa talossa kuin Edlundin kirjakauppa. Sisäänkäytävä **Unioninkadulta 28.**

Halpahintaiseen Kangas- ja Lanka-kauppaan
12 Siltasaarenkatu 12.

Saapunut Astrakaanin- ja Kriminnahkoja. Nahkasia talvihattuja, muffia ja kauluksia (buuvia). Päällyskenkiä. Sukkia. Doffelia. Käsineitä. Leninki ja Puserokankaita. Akkunaverho-kankaita y. m., y. m.

— Kaikki helppoon hintaan. —

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä
„TYÖMIES"
paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Imukkeen kanssa poltettava.
Tupakkatehdas „FENNIA" Helsingissä. Telef. 26 64
Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä. — Huom.! Nämä Työmies paperossit valmistetaan järjestyneen työväen käsillä eikä koneella.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä
„Isänmaa"
paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 25 p. laatikko.
Tupakkatehdas „Fennia" Helsingissä. — Telef. 26 64 —
Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä. — Huom.! Nämä Isänmaan paperossit valmistetaan järjestyneen työväen käsillä eikä koneella.

Suomen suurin ja parhaiten lajiteltu varasto kaikenlaatuisia

Huonekaluja,

niinkuin salin ja makuuhuoneen kalustoja, ruokasalin kaappeja ja pöytiä, herrain ja naisten kirjoituspöytiä, marmori lavoaareja, trimoo peilejä, toalettipiironkeja, kotimaisia sekä erittäin hyviksi tunnettuja kullattuja seinäpeiliä, kullattuja saksalaisia sekä

Oikeita Wienin tuolia

maailman suurimmasta Wienin tuolitehtaasta tehtaan leimalla **„Jakob & Josef Kohn"**

Englantilaisia rautasänkyjä

resoori- ja jouhimatrasseja, huonekalukankaita, oviverhostimia, mattoja, peilin laseja y. m., y. m., kaikkein halvimpiin hintoihin.

Huom.! Kuvallisia hintaluetteloita lähetetään pyynnöstä maaseuduille!

John Paischeff,
Helsingissä, Kaivokatu 12.

A. Mannisen Räätälin- & Parturiliike on avattu Arv Työväen käytettäväksi, Kallio 3 linja 17. Telef. 21 01.

Tytöt hoi! 2 poikaa, osote: Johan Kataja, Kalle Tuomi, Porvoon höyrysaha.

Oskari Ahlgrénin räätälilike
suljetaan arv. työväen suosioon.
Fredriksberg, huvila »Kuusisto» N:o 60

Myytävänä.

Kaikenlaista nahkaa ja siihen kuuluvia tarpeita sekä jalkineita halvimmasta hinnasta. J. H. Toivonen.

Hyviä Siirtomaatavaroita
myy halvalla **C. Antson** Kallio Castréninkatu 11 ja 4:jäs linja 20. Telef. 40 68.

Jos tahdot rahaa

säästää, niin osta tarvitsemat kulta-, hopea- ja uushopeatavarat, ainakin kihla-, vihkimä- ja muistosormukset **kultaseppä Karl A. Lindiltä Kolmikulma 5,** sillä ainoastaan hän myy tätä tavaraa todellisesti halvalla.

Tekee myös kaikellaista korjaus, kulta- ja ja hopeoitustyötä hyvin mutta halvalla.

L. A. Aspholmin Satulaseppä ja Verhoilialiike,
Helsinki, Kaivokatu 11. Puh. 27 63.
Hyvin lajiteltu varasto omassa tehtaassa valmistettuja satulasepän ja verhoilialiikkeen alalle kuuluvia tuotteita. Korjaustöitä toimitetaan huolellisesti. Työ hyvää ja halpaa.
L. A. Aspholm.

Halvalla
Kakluunia
Työväen yhtiöihin
myy
AUG. MALMIN UUNILIIKE
Heikink. 13. Telef. 12 38.

Nyt sisääntullut
suuri valikoima kotimaisia ja ulkomaalaisia **mustia** ja **värillisiä leninkikankaita,** kappaplyysiä, doffelia 6 markasta, scheviottia 1: 60 metri, pukukankaita, kappavuoria, flanelleja.
Silkkikankaita leningeiksi ja puseroiksi, shifongia, samettiplyyssiä, silkki- ja samettinauhoja. — Huonekalukankaita ja -plyyssiä, kartiineja, draperijoja, pöytäliinoja, sohva- ja sänkymattoja. — Valkeita ja värillisiä paitoja, kauluksia, rintoja, kravatteja, housunkannattimia, sukkia, kintaita, hansikkaita, liinanenäliinoja 6 mk tusina, suuri valikoima, halvat hinnat.
G. Sergejeff.
Mikonk. 4. ja Korkeavuorenk. 41.

Vaatteita, jalkineita, huonekaluja y. m. uutta ja käytettyä Irtaimistoa halvalla **M. Saarinen, Yrjönk. 11, tel. 275 8**

Pienemmältä henkilöltä vähän käytetty **miehen talvipalttoo** kriminnahka kauluks. myyd. L. Johnsonin l. Vironk. 6, 1 ker. ovi vas.

Rukiinjauhoja 15 p. kg, maltait 25 p. kg kun 5 kg ostetaan. Yrjönkatu 2.
Emil Lönnberg.

Ammattiluettelo
Helsingissä.

Parturiliike:
Gyllström, Vlad.k. 12, Annank. 32, Erik. 14.

Kivennäisvesitehdas:
D. W. Salonius, Fabianka. 30. T. 7 58.

Satulaseppä ja Verhoilialiike:
J. V. Bergenström'in Lapset, Kaivokatu 9. Tel. 17 49.

Kauppiaita:
Ima Siirtomaatavaroita ostetaan halv. **Strandbergiltä,** Kampin huv. 2, tel. 10 15.

Nahka- ja Jalkinekauppoja:
J. Haapanen, Pursimiehenkatu N:o 11 Nahkakauppa. Suuri varasto jalkineita.
K. Nyman, jalkineliike, Ruoholahdenk. 5.
J. Hast, Antink. 23, myymälä Hietal. tor.
J. L. Lindqvist, Albertinkatu N:o 9.
J. W. Seppänen, Simonkatu 2. Telef. 40 66. Nahkaa, Jalkineita, Venäläis-Amerikkalaisia Kummikalosseja ja parhaita Rukkasia.
Os. yht. G. A. Lesche Unioninkatu 45. Telef. 27 91. Myydään summissa ja vähittäin Nahkaa ja Jalkineita.

Saunoja:
Kalevan s:a, 3 l. 35, auki 2-10, lauant. 11.
Sauna, Kallio 4 l. 7, suosit. arv. yleis.
Sauna, Iso Robertinkatu 42. Telef. 6 77.
Siisti sauna työväelle. Kansakouluk. 8.
Uudenmaan Sauna, Uudenm.k 13, t. 1055.
Sauna Perän.-k. 12 suositet. arv. yleis.
Hermannin Sauna-o.-yht. sauna Niittyk. 5.
H. Tuiskunen, Kallio 4 linja 20. Puhelin 24 05.

Kellosepänliikkeitä:
O. y. J. F. Widemark Heikink. 14. P. 11 26.

Lukki-, peili- ja vaskiseppä:
Kallio ja Koskisen Kupari-, peili-, lukki-, rauta- ja vesijohtoliike Kallion 4 l. 16. Tel. 30 77.

Räätälilikkeitä:
J. Kajander, Elisabetink. 6. Puh. 37 57
Pukimo- ja Ompelukauppa-Osakeyhtiö Batakatu n:o 9. Telef. 15 05.

Leipurilikkeitä:
Karl Lindfors. Antink. 28 ja Vladimirk. 16
Leipomo, 2:nen linja 9. Telef 30 41. Edullisin kahvioille, jälleenmyyjille ja yhdistyksille.
Haarakauppa ja maltomyymälä Alppik. 17
E. HEINANEN.
Otto Wirtanen, Hallituskatu N:o 15. Puh. 11 77. Haaramyymälä Vladimirink. 4

Helsingin Työväen kirjapaino. 1903

saavansa nähdä jotakin hyvin eriskummallista ja silti muuttuikin jännitys yhä suuremmaksi mitä enemmän kello alkoi lähetä neljää.

Vihdoin oli kello neljä ja opettajan nähtiin nousevan ladon toiseen päätyyn sijoitetulle puhelavalle. Mutta miten kalpea hän oli! ja kätensä nähtiin vapisevan, jotta niissä kantamansa paperit olivat vähällä pudota. Ensi hetkenä oli hän kykenemätön alottamaan esitelmäänsä. Siinä hänen edessään seisoi juuri ne lähimmäisistään, joiden kanssa hänen tulisi olla ystävä. Mutta samassa näki hän, että juoppouden leima oli monen kasvoihin syvälle laskeutunut ja tunsi näistä saavansa pikemmässä tulevaisuudessa veriviholliset. Hän tiesi nyt alottavansa taistelun, jonka voitosta ei vielä ollut varmuutta kenenkä puolelle se tulisi kallistumaan. Enteet näyttivät jo kyllä lupaavilta, mutta jos otti lukuun, että suurin osa oli saapunut enemmän uteliaisuudesta kuin muussa tarkoituksessa, niin ei löytynyt suurtakaan varmuutta asiasta. Nyt tuli siis kysymykseen ainoastaan se, millä saataisiin näitten ihmisten järjet terittymään ja tahdot lujentumaan, jotta vakaumuksella voisivat kestää oluenpanijan ja hänen olutpullojensa houkuttelun.

Ihmiset seisoivat odotellen, silmät kiintyneinä opettajaan, joka hetkenä korvat valmiina kuulemaan mitä hän sanoisi ja silmät valmiina näkemään mitä temppuja hän alkaisi tehdä. Mutta kun hän oli esitelmänsä alottanut ja ensimäiset lauseet lausunut, niin nähtiin pettymyksen nousevan melkein jokaisen kasvoihin.

Mikä hauska esitelmä se tuo nyt on olevinaan. Kyllähän sitä parempaakin löytyisi tehtävänä, kuin mokomaa tänne tulla kuuntelemaan!

Näin keskustelivat harmistuneet kuulijat, vaikkeivät sentään ilenneet paikalla lähteä tiehensä. Kuiskinasta huolimatta jatkoi opettaja vaan esitelmäänsä yhä suuremmalla innolla, mitä pitemmälle hän siinä pääsi. Hän koki kykynsä jälkeen selittää alkoholin turmiollisuuden, miten se tuottaa paljon sairautta ja tylsistää järjen. Hän sanoi juoppoudenkin olevan taudin, josta se kyllä voi päästä, jolla on terve järki ja luja tahto.

Mutta tätä tuskin miehet eli juuri juopot ottivat korviinsakaan. Mitä se nyt turmiollista olisi? He tunsivat monta, jotka sitä lapsuudestaan lähtien olivat käyttäneet ja eläneet vanhoiksi miehiksi. Sanomattakin voi kuitenkin arvata, että he tiesivät vaan tunnettunsa juopon elämästä pääpiirteet. Hänen elämänsä iltapäiväiset taudit eivät milloinkaan juolahtaneet heidän mieleensä eivätkä he pystyneet havaitsemaan sen enempää kuin käsittämäänkään miten juuri alkoholi oli tylsistänyt hänen nuorena perityn terveen järkensä eli toisin sanoen miten hän enemmän oli eläessään muuttunut ihmisellisyydestä eläimellisyyteen kuin päinvastoin.

Esitelmä jatkui ja läheni jo kuulijain omaan elämään. Hän teki viittauksen panimoonkin päin, miten oluenpanija siellä rikastui, miten hän eli ylellisesti ja halveksi köyhiä, jotka juuri hänet elättivät. Sitten kävi hän puheel-